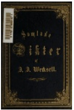
Samlade Dikter

Förord till den elektroniska utgåvan

Detta samlingsverk har digitaliserats i mars 2011 av University of Toronto och anpassats för Projekt Runeberg i april 2014 av Ralph E.

Från digitaliseringen har **David Hjort** brutits ut såsom ett självständigt verk.

Verket kan läsas såsom en uppslagen bok i färg på Internet Archive.

Till sångens vänner i Finland och Sverige öfverlemnas dessa „Samlade dikter“ af en bland Finlands yngre skalder, hvilken af ett oblidt öde redan vid 24 års ålder bortrycktes från sin korta diktarebana. De ingå här under tvenne afdelningar. Den första omfattar ett urval af de stycken, hvilka finnas upptagna i skaldens julen år 1860 utgifna „Valda ungdomsdigter,“ i „Lännetär, Album utgifvet af Vestfinnar I,“ jemte några otryckta sånger, diktade före denna tid. Utg. har vid detta urval, äfvensom vid styckenas ordnande och omarbetning följt de anvisningar, som skalden sjelf efterlemnat. — Den andra af delningen omfattar dikterna från en senare period (julen 1860 till sommaren 1862), deri inbegripet det förut särskildt utgifna sorgespelet „Daniel Hjort." En del af dessa hafva ingått i „Lännetär, Album utgifvet af Vestfinnar II;“ andra äro meddelade af några skaldens vänner eller funna bland hans efterlemnade papper, de mindre, lyriska mest på manuskriptarken till „Daniel Hjort.“ Flera bland dem framträda sålunda i ett nog fragmentariskt skick, men äro dock af alltför stort poetiskt värde eller måla för väl den inre strid, som vid denna tid rörde sig inom skaldens bröst, för att ej förtjena sin plats i dessa „Samlade dikter.“

I.

T -JL. .Vårdroppen.

I morgonstundens vår Vid lärkors glam På molnets kant en tår I solljus sam.

På jord som i det blå Klang fröjdens ljud. Gif mig ett lif också! Hon bad till Gud.

Och liten englahand, Som molnet höll, Tog sakta på dess rand, Och droppen föll. —

Och speglade en stund Guds verld så skön, Guldmolnig, himmelsrund Och jorden grön.

Föll så i hafvets famn Och gömdes der. — Hvem frågade ditt namn, Hvem såg dig här?

Åbo Slott.

Hvita skepnad ifrån fordom, flydda tiders fallna borg, Der du blickar öfver fjärden, allvarsam och full af sorg, Monumentet uppå grafven, inom hvilken sekler gått Till att luta trötta hufvun, — men der ingen ro de fått!

Vid din strand, den fordom stolta, stilla klagar vikens våg, Och så sällsamt klingar sångens djupa röst uti min håg; Ifrån nattens tusen stjernor blickar ner en evighet Uppå menskotankars svaghet, menskoverks förgänglighet.

Hör din grafsång sjunger böljan, nattomskymd vid grustäckt strand, Och dödsfacklan lik går månen upp vid dunkla skogars rand; Brusten är din sköld och krossad, vapenlös och svag du står, Och det enda, som dig egnas, är en minnets vemodstår.

Och ändå hvem älskar icke dina fallna murars grus? Du har skådat Finlands morgon, skimrat i dess rosenljus, Du har sett dess första strimma i vårt än så mörka land, Du har värnat korsets fana på vår vilda, öde strand.

Du har sett dess första skördar spira upp ur oplöjd mark, Du för nattens anfall värnat dem så segerstolt och stark, Suomis skönsta minnen fläta kring din hjessa rikt sin dag, Himlens ljus och återspegling, religion och rätt och lag.

Du var skölden, du var svärdet, — ljust och herrligt var ditt mål, Och du bjöd så gladt för segern fram ditt bröst af sten och stål; Stenen ramlat, stålet rostat, men den hand, som höjde dig, Vakar ännu öfver folken mäktig och evinnerlig.

Veteranens jul.

Af stjernor hvalfvet gnistrar, mörk den gamla skogen står; Der glimmar i dess gröna skägg så mången frusen tår. Så tyst. så hemsk är nattens frid på snöbeslöjad mo, Och björn och varg blott fira här julqvällens säkra ro.

Då ekar djupt i skog ett ljud af matta tunga steg, Hvem söker här från byn så långt en svår och enslig väg? Hvem djerfves störa furans lugn och nordens frusna fläkt Och värma drifvornas demant med lifvets andedrägt?

Det är en gammal veteran

från Finlands sista strid. Der går han fram, en skugga af

förgätna hjeltars tid;

Men än så hög, men än så varm

att hvart hans blickar gå, Der skyllrar furan vördnadsfull

och drifvan blixtrar då.

På mossig sten han sätter sig,

och hjessan siifverljus Så skönt och tankfullt böjer sig

vid höga furors sus. På kinden rullar tyst en tår,

men ögat hvilar gladt På högtidslugnet alltomkring

i stilla stjernljus natt.

Då talar han: jag helsar dig,

mitt hjertas stolta brud, Du fura mörk, du natt så skön,

du vildmark i din skrud! Jag känner dig igen, mitt land,

säg, känner du också Din unge kämpabrudgum i

den trogne gubben grå?Ack många år ha flytt, sen sist

jag såg en natt som nu. Mitt hår blef hvitt, min panna blek, —
blott evigt ung är du; Ännu så ung, så skön som då
mitt svärd för dig jag drog, Och varma, röda kyssar af
mitt hjerteblod du tog.
Det är förbi sen många år;
ett annat slägte står Med annan håg, med annat lif
i Suomis nya vår.
Den strid de kämpa är ej min, —
ty evigt, hvart jag går, Bland brutna svärd, förspilda lik,
vid Oravais jag står.
Nyss satt ock jag en vördad gäst
på stugans halm hos dem, Såg hopp och glädje bo ännu
i finska hyddors hem.
Än ville ock jag se engång
dig, Suomis vinternatt,
Och helga drifvan med en tår,
som förr med blod så gladt.Han talte så, — men matt han log
emot sin ungdomsbrud, Sitt vackra finska fosterland
i vinterns högtidsskrud. Och hur han såg, — en glädjetår
så ljuf hans öga fällt, Som hade all hans lefnadskraft
i denna tyst försmält.
„Förtrollningsljuft mig binder qvar
ditt ljus, din skog, din sjö. Jag kan ej gå, — haf tack, o Gud,
för att jag här får dö! Trött får jag luta grånad lock
mot Suomis silfverbarm,
Så trött som bössan fordom sof
från striden på min arm.
Och skogen skall omkring mig stå
ett ståtligt monument,
Den gamle gråe krigarens,
som knappast någon kännt;
Och furorna de sjunga då
en psalm högtidelig Och natten kastar ned sitt dok, —
mitt land, Gud skydde dig!“

Han talte icke mer, han drog sin pels omkring sig blott Och knäppte sina händer hop och slöt så lugnt och godt, Men skogen kring hans dödsbädd stod i stjerneglans och sken Med julljus utaf silfver på hvarenda grönklädd

gren.

IBiil i

Den 10 November 1859.

„Till fest!“ från land till land

ett rop, ett gensvar mäktigt går, Och konstens tempel öppnar sig

och högtidssmyckadt står,

Och folken skönt förena sig

båd‘ när och fjerran från,

Att minnas tidens störste tolk

och sångens bäste son.

Ty allt hvad skönt och himmelskt än

uti ett hjerta brann,

Uti din sång så hög och fri

sitt skönsta uttryck fann; Och hvar den klang, der väckte den

förtröstan, mod och hopp, Och lyfte evighetens dok

för bländadt öga opp.En ny Tyrteus gick du fram

i mensklighetens strid För friheten och sanningen,

för andens ljus ocli frid; Och för hvar ton en fördom brast,

en kedja söndersprang, Och till beundran för din fot

tyrannerna du tvang.

Och mäktigt flög det fria ord

utöfver haf och land;

För det är intet haf för v i d t,

för fjerran ingen strand.

Ryck det ej bort från folken mer, —

odödlig är dess gång;

Det blommar der i evig sol

af Schillers sköna sång'

När lärkan sjunger vårens hymn

i morgonljusets glans,

Då lyssna, guldomgjutna, skog

och våg och blomstrens krans, Tills, mäktigt gripne, sjelfve in

de stämma med dess röst.

Och skogen susar, böljan slår,

ljuft doftar blommans bröst.Så sjöng ock du, när ny en dag

gick öfver folken opp Med morgonluft och rosensken,
på löften rik och hopp,
Så fann ock hvarje ande djupt
sitt hjertas tolk i dig,
Och, mäktig stora värf och mål,
lycksalig kände sig.
Och bléktes många löften sen
som dimmor i det blå,
Din sång har menskligheten qvar
och den kan ej förgå;
Den krans, som sanningens triumf
ej än förklara fick,
Den lägger hon uppå din lock
med varm och tårfull blick.Svenskan.
Unga kämpe, nyss från plogen yr och oförvägen
trädd,
Du vill bryta lans med gammal kämpe uti rustning klädd.
Du är ung och oerfaren, första lansen vare din,
Må du minnas, att den starka, mera pröfvade är min.
Fin sk an.
Ung jag är, det är min stolthet; evigt ung vid
folkets härd
Sjöng jag sångens sköna drömmar, sjöng jag minnets underverld,
Väntade min tid — den kommit, ljungar fram med
strålens makt
Och du bleknar under hjelmen trots din harm och
ditt förakt.
Svenskan.
För ur sagans dunkla fornverld sprakande ditt furubloss,Hög jag står i middagsglansen'— sekler ligga mellan oss.
Skynda djerf, men vill du segra, mottag tacksam
i ditt lopp
Några ax af mina skördar, som i sekler vuxit opp.
Finskan.
Du liar sångens bästa blommor, tankens högsta
skatter fått,
Jag har Finlands högsta kärlek — bytte ej med

dig min lott.

Sakta kallnar bort ditt hjerta, grafvens förgård

öppnar sig

Oeh du lemnar dina skatter — arfvet åt vårt folk

och mig.

Svenskan.

Ännu lefver friskt mitt hjerta, slår i tusen ädla

bröst;

Också du har lärt dig älska tro och sanning af

min röst.

Såg i morgon segrens fana på min graf du svaja

glad t —

Snart du dvaldes sjelf i mörker, mörkare än grif-

tens natt.Finskan.

Slår i tusen bröst ditt hjerta, dock min luft de

lefva af;

Gaf du tro och gaf du sanning, kämparna för dem

jag gaf.

Brista skall din sträng förbrukad, men ej så den

psalm och sång

Som vårt folk uti sin barndom hörde i din ton

engång.

Svenskan.

Lefva de, så skall jag lefva; faller jag, så faller du. Mästarn är jag än den vise, lärjungen är du ännu. Öfver oss stå högre makter, i hvars tjenst vi gått

och gå —

Den, som längst och trognast tjenat, älska, värna

de också.

Finskan.

Frihet, Sång och Sanning bära oss på evig gudaarm, Slå på språkens gyllne lyror, väcka lif i folkens

barm,

Skönast klingar då bland toner tonen om ett fosterland ;

Kan den touen sannt du klinga? — främling är du

x på vår strand.Svenskan.

Hit jag kom som frö — en jernek står jag nu på

stormigt skär,

Fostrad här i strid och stormar, har ett fosterland ock här.

Lyft mig upp, om du förmår det, vräk mig sen i

vredgadt haf —

Halfva Finland med skall följa i min glömskas

öppna graf.

Fi n skan.

Väl! jag står i landets hjerta — furan, evigt grön

och stark;

Stod förgäten, tung och isklädd — frisk ändå —

i vildskön mark;

Våren kommit, Finlands hjerta slår af kärlek, ljus

och hopp —

Och du drar din krona långsamt unnan för min

unga topp.

Svenskan. *

Fäll din lans som min jag fäller — bådas udd är

af demant.

Så de gåfvos oss att strida för livad evigt är och

sannt.

Finland ge vi samma kärlek och förevigas i den — Och ju mer vi deråt offra, blomma vi dess högre än.m\m

Vi segla bränning och död förbi På fräsande, snöhvit våg,

Och stormen dansar så vild och fri I skeppets tackel och tåg.

Vi fara fram emot Finlands kust, Snart skåda tjusta vi den,

Hvart hjerta slår utaf längtans lust* Hvart öga blixtrar igen.

Se klippan der! det är finsk granit* Der skymta än fler också;

De stå så mörka i bränning hvit Förutan en torfva på;

Och dystra skåda de nu som sist Som när jag ser dem igen,

Och dyster är deras saga visst; — Säg, vill du höra på den?

När Wäinämöinen ur vågens glans Bjöd Finland stiga engång Med silfverfloder och björkars krans I solljus, blommor och sång;Med mörka furor på vilda skär, Guldvaggande sjöar blå,

Skönt logo klipporna äfven här Emot sin skapare då.

Och blomman bad uppå Finlands strand 0, växte med mig en mö!

0, fick jag vårdas af hennes hand,

På barmen blomma och dö!

Jag gåfve henne min rosenvår,

Min doft, min färg och min glans,

Jag gåfve henne den klara tår,

Som darrar skönt i min krans.

Och furan bad på sin unga mark:

0, kom du ynglingatropp!

Vi skola brottas, min stam är stark Och smärt och smidig min topp.

Och björken: finge jag stå i ro

Och böja grenarna ned

Invid en hydda, der menskor bo.

Ett godt och välsignadt träd!

Och insjön häfde sin silfverbarm I qvällens rosiga brand:

0, fick jag gunga på vänsäll arm Ett älskadt par emot strand!

0, fick jag kasta min silfvervåg,Till gröna ängarnas börd

Och spegla stilla med vänlig håg

De gyllne nejdernas skörd!

Och fjellet höjde sin tinning gladt Med svällda ådror af jern:

O, fick jag bjuda min dolda skatt Till lugna hyddornas värn!

O, fick jag resa ett altar opp Mot himlens strålande blå Och lyfta högt på min stolta topp Mot Gudar menskorna så!

Men stum med kinden af tårar kysst Stod Wäinämöinen allen;

I ödets stjernor han läste tyst Och sade sörjande sen:

Här skola tusende hjertan slå I hög och strålande brand,

Och ödslig, mörk är din lott ändå, Mitt unga älskade land!

Ty drömmande på din unga strand, Du mö ur vågorna blå;

En morgon vakna du skall i band,

I sekler sörjande stå;

I sekler vänta din frihet än Med stilla kämpande bröst;0, eg då ljuft uti kärleken Af ädla söner en tröst!

Dock bäfvar du för ditt öde, säg,

Vill förr du dö utan namn,

Välan! — den bölja, hvarur du steg,

Har qvar sin eviga famn.

Men stum stod furan i skogen grön,

Och fjellen, sjöarna blå.

Blott strandens klippor i trotsig bön Till Wäinö talade så:

Så häf oss ut uti liafvets famn,

Der vilda bränningen slår!

Vi vilja vara förutan namn,

Förutan blommor och vår.

Skall ingen menniskofot också Oss röra i frid, — livad mer! —

Vi fria, fria i stormen stå Och fria när hafvet ler.

Och fri står klippan i bränning vred *)

Och fri uti solens glans, —

*) De tre sista stroferna i stycket lyda i en senare, tyvärr, ofulländad bearbetning sålunda:

Och fri står klippan i bränning vred Och fri uti solens glans, —Står kal och mörk som en nattlig hed I silfvervågornas krans.

Ej fåfängt flöt der en droppe blod,

Ej gjuts der bitter en tår.

Ty på dess strand ingen hydda stod Och intet hjerta der slår.

Ej nånsin hafver en ovän rört Ditt fria, ditt stolta bröst.

Hur tviflet suckar, du aldrig hört,

Men heller ej hoppets röst.

Ej steg en främling med svärd i hand På dina ödsliga skär,

Men ingen älskar uppå din strand Och ber till himmelen der.

Du blickar mörk öfver djupblå grund, Blott öde vatten du ser.

Står kal och mörk som en nattlig hed I silfvervågornas krans —

Skall evigt der uti skummets brand Stå vild och öde som nu.

Men också du, Suomis väna land, också du är blott en mörk klippa; ty har du skönhet och kärlek, ja, skulle du engång ha silfver och guld — utan frihet är du dock intet annat än en mörk, ofruktbar klippa för menskligheten, och din son icke mera värd än mossan, som sparsamt växer på de öde klippornas otillgängliga rand.Du blickar dyster mot hvalfvets rund, Kallt stråla stjernorna ner.

Och evigt står du i skummets brand Så vild och öde som nu.

O, hell dig Suomis väna land!

Det bättre valde dock du.$ai[h md?

t

Har du mod att gå ut i lifvets strid Och dig hålla der som en man?

Har du mod att ställa dig framom din tid Och dess villor, om du det kan?

Har du mod att offra ditt hjerteblod,

Din timliga lycka och fröjd

För sanning och rätt? — då, yngling god,

Träd in i vår krets förnöjd.

Har du mod att tro på din skönaste dröm Trots det verkligas hånande röst?

Har du mod att som droppen i djupaste ström Söka väg genom klippans bröst?

Då låtom oss svärja ett fostbrödralag!

Och offra det ande och blod,

Och kraft som kamp få vi nog en dag,

Om vi ega det samma mod.Öde står min gård, den sköna,

Öde stå dess lunder gröna,

Ömma sånger der ej klinga Mer som förr så mången qväll. Guld och allt livad mer jag eger Fast på våg det ringa väger,

Tag — det kan dock nytta bringa Dig, vår kung Emanuel.

Krossat har jag mandolinen Laura bakom sänggardinen Ensam gjuter sina tårar Sträcker fåfängt ut sin famn. Hingsten eldig stampar jorden,

Och åt farorna och morden Vigas in Italiens vårar I vår frids och frihets namn.

Hjeltar stiga upp, der slafvar Nyss ha trampat Bruters grafvar;Strömmen sig livar dag förökar.

Blir ett verldshaf innan kort.

Dolkar blixtra ren i tjellen, Bergsbon väpnad står på fjellen — Ocli i Kolisén det spökar,

Påfven läser det ej bort.

Nu är hämdens timma slagen! Frihetsklingan hvässes, dragen Ur den slida, der den rostat Uti hundraårig skam.

Och de sår, som länge gömdes, Bryta nu — ty ej de glömdes, — För all smärta, de oss kostat,

Uti blodig feber fram.

Känner du vulkanens välde,

På hvars gömda eld du ställde, Kejsare, din tron, och famlar Der med maktlös spira än?

Se, nu häfvas hafvets vågor,

Himlen mörknar, eld och lågor Berget spyr — och thronen ramlar Ned i kratern, du med den.

Susen stolt Italiens lunder,

Vittnen till vår träldoms stunder, Snart med segrens krans, den frida,Blodig panna svalken af!

Och försonad skall den gamla Tid den nyas kämpar samla Sist till hvila vid sin sida Ärofullt i samma graf!

£touknt

Nu, bröder, må vi sjunga En rask och samfälld chör!

På oss studenter unga Så gerna Finland hör.

Så må då sången skalla Allt upp till polens rand,

Tills finska hjertan alla Stå lyssnande i brand !

Från Bottenvikens stränder,

Vår bildnings gamla bygd,

Ifrån Karelens länder,

Den finska sångens skygd;

Från trakt, der norrskensflamman Omsprakar snöklädd pol,

Vi strömmat hit tillsamman För fröjd och lif och sol.

Hvart hjerta står i lågor På fjäll, i skog, i dal.Du räknar hafvets vågor.

Ej våra drömmars tal.

De äro blott ej drömmar,

De blifva verklighet,

Så sannt som dagen strömmar I morgonrodnans fjät.

Som stjernan står i natten Med skuggor rundtomkring Och hvälfver silfverskatten Och fruktar ingenting,

Så skall det ädla lefva Och blomma i vår barm,

Som skuggan ondskan bäfva Så mörk och tom och arm.

Friskt mod i lifvets stunder, Friskt mod i dödens famn!

Det låga skall gå under Förutan barn och namn.

Det eviga, det sanna Ej krälar fram i grus,

Det går med öppen panna Igenom natt — i ljus!

Så må då sången skalla Allt upp till polens bloss!

Se, Finlands slägten allaDe hoppas uppå oss! Omätlig är vår bana,

Men blicken målet når. Framåt! — vår enda fana Är fädrens röda spår!Mycket finna, än mer spana,

Uti allt det högsta ana,

Älska mycket, mer förglömma,

Gå i lifvet nt och — drömma,

Gudar tjena, guld försaka,

Ge och fordra ej tillbaka,

Hjertat offra, hjertan vinna,

Kyla möta och dock brinna,

Äran älska, ej begära,

Skapa, bilda, pröfva, lära För ett mål som aldrig hinnes,

För en efterverld, som vinnes,

Sen dig verlden mer ej når:

Det är konstnärns lott på jorden. — Endast så odödlig vorden In till gudarna han går.#*

Det finns en konst att evigt vara ung,

Fast locken glesnar, hjessan böjes tung. Hur snabb och mäktig tiden äfven svingar, En genius finns, som eger bättre vingar; Hur djup och hård sin runa tiden skär,

En genius finns, som den i blommor klär: Det sköna älska. Njut det i naturen,

Lef blommans lif, lef stjernans i azuren. Njut det i konstens rika underverld,

Der sången blommar och musiken klingar, Der tanken ilar jemt på himmelsfärd,

Men jordens rosor rodna på dess vingar. Då gjutes evig ungdom i din själ,

Der den bland stora andar ofta dröjer, Tills lifvets sorger små, dess flärd och fel En skugga bli, som ljuset mer förhöjer. Den glada vishet konstens lära är,

Och evig ungdom dig, sin vän, beskär;

Ty det, som lefver öfver skiften, öden,

Du njöt i lifvet, har till vän i döden.iijfltt.

Der sitter en liten fogel På hafvets vilda strand.

Långt borta uppgår solen I gyllene morgonland.

Der vinkar emellan rosor En port af rubiner och gull.

Det växer i fogelns hjerta En lust så längtansfull.

Han flyger mot morgonrodnan, Skön vinkar dess purpurkust; Han flaxar med svaga vingar, Han sjunger med mäktig lust.

Allt längre, allt längre lian ilar, Han skådar bakom sig ej mer, Tills, hvart han vänder blicken, Blott öde vatten han ser.Han flyger, tills vingen brister, Han sjunker i böljande haf, — Och aftonen ler i rosor Och stjernan i guld på hans graf.Vilda rosen skön i skogen står,

Kalken strålar af en silfvertår,

Ock kring den liksom en purpurflod Strömmar rosens unga, friska blod.

Mellan granar står dess skönhet gömd, Mindre skådad klart än ljufligt drömd.

Med en varsam kyss den glada vind Andas kärlek öfver blommans kind.

Stum af tjusning stilla skogen står,

Trasten öm i nattens skymning slår, Morgonrodnans första stråle varm Perlbesmyckar rosens oskuldsbarm.

Vandrarns själ kon stämmer mildt till bön, Der i rosig glans på tufvan grön Ljuft om himlens skönhet, jordens vår Talande sitt stumma språk hon står.Visst en engel i en sky af doft Flög hon ner en stund i jordens stoft. Nästa morgon syns hon icke mer, — Ack, mot döden biott så huldt hon ler!

På drifvans snö der glimmar En diamant så klar.

Ej fanns en tår, en perla, Som högre skimrat har.

Utaf en hemlig längtan Hon blänker himmelskt så; Hon blickar emot solen Der skön den ses uppgå.

Vid foten af dess stråle Tillbedjande hon står Och kysser den i kärlek Och smälter i en tår.

O, sköna lott att älska Det högsta lifvet ter,

Att stråla i dess solblick Och dö, när skönst den ler t$«t ttHtUh

Qvittra, du min lilla fogel,

Qvittra i den torra linden!

Tro dock ej din sång uppväcker Den till grönska och till glädje. Vet du, hvarför linden torkat,

Vet du, hvarför kronan vissnat, Och den fasta stammen murknat? Uti stammen skuro tvenne Unga hjertan in sin kärlek.

Dessa hjertan skildes sedan Brustna här i lifvets stormar. Ynglingen bedrog sin flicka. Flickans brudsäng blef då grafven. Under träden är hon myllad,

Sköna blommor gro kring linden. Flickans hjerta har för roten Talat om sin dystra smärta;

Roten det för stammen talat, Stammen det för grönklädd krona. Derför sörjer grönklädd krona, Derför murknar tjocka stammen,Derför vissnar starka roten. Qvittra fogel, fåfängt qvittra! Linden aldrig mer skall grönska, Ty en gäckad kärleks tårar Bränna på dess merg och rötter.

✓På den östra himlastranden Står en stjerna silfverklar, Fjerran på den vestra randen Den sin vän och älskling har.

Fast de från hvarandra tindra Mer än millioner mil,

Inga rymder kunna hindra Gyllne blickens säkra pil.

Ej de veta att de båda Äro mörker blott och stoft, — Skönt de i hvarandra skåda Guld och rosor, ljus och doft.4f

i« afjrtot^d

Du unga blomma i purpurblod,

Hur blek du hvilar i handen.

Nyss frisk och doftande fri du stod Uti de blommande landen.

Men ack! hvi log du så varm och rik, En jungfru vän i din oskuld lik,

Och hvarför såg du på mig så skön? Att bruten dö blef din lön.

Och dock ännu du så vänligt ler Mot mig, ehur jag dig brutit,

Ehur från grenen jag tog dig ner,

Der ljuf din vårdag du njutit,

Ehur jag ingenting kan dig ge,

Än blott med tjusning uppå dig se Och andas stilla din vällukt in Och glädjas att du är min.

O, finge jag åt en älskad brud Dig ge, du ljufvaste blomma;

Men som en vind är min suckaus ljudI rymder öde och tomma;

Och såsom du är mitt hjerta visst Eu blomma, bruten ifrån sin qvist, Som ditt så flyger dess lif sin kos. O, vissna, vissna min ros!Naturen är i uppror. Svartklädd höst Sig hugger girigt fast vid jordens bröst Och dödskallt flämtande så vildt och kort Dess sommarlif och skönhet suger bort Lik en vampyr, och sveper lömsk och bråd I drifvans likduk offret för sitt dåd.

Högt ryter hafvet, ty den himmel blid,

Som darrande i guld i qvällens frid Med sol och ljus har hvilat i dess famn, Vill hösten rycka bort; sin huldas namn Det ropar högt, hvar bölja fåfängt ber Och störtar hvit i egen afgrund ner.

Se, eken kämpande på fjellet står.

Sin ärekronas dunkel gröna vår Förgäfves skakar den och full af harm Mot höstens stormbud lyftar mergfull arm. Det hvisslar hånfullt åt den starkes hot Och strör dess ära vissnad för dess fot.Och blomman, som de starkes öde ser,

Står mild och lugn och ej om skoning ber, Blott gömmer tårdränkt kalk i mossans hägn; Men stormen ser det och med iskallt regn Den späda piskar fram derur, i stoft Förtrampar oskuld, skönhet, bön och doft.

Snart furan blott står grön, en minnesvård, Och hafvet stannar med en dödsaccord.

Sitt värf har stormen fyllt och hvilar nu,

De mörka skyar dela sig itu —

Och oförgänglig stjernehimmel ser I jordens stumma ödemarker ner.ftån pitumm*)

I tusen stycken ligger fjellet splittradt,

Och tusen år ha stenarna förvittrat,

Men än de lika hemskt och hotfullt stupa Uppå hvarann i dalen ned, den djupa,

Der block på block i vild oordning ligga Och om en oträngd plats förgäfves tigga.

Der stå de liksom grafvar och ruiner,

I halft förvissnad tall en vindkår hviner,

I remnorna roffoglar byggt sig nästen;

Här smyger vargen, kända vintergästen,

I bondens stall, han tar der hvad han kräfver, Här blodig matta sen på drifvan väfver.

Och sommarsolens glans, som vänligt skiner, Kallt återkasta klippornas ruiner:

Förgäfves vinden mull i remnan sopar,

Ur hvilken våren blommor små framropar.

I mörka djupet, som derunder grinar,

*) I Karkku vid Kulovesi.Allt ramlar ned och sjelfva mossan tvinar;

Så skall det evigt stånda sönderstyckadt.

Blott af sin egen hemska skönhet smyckadt.

Ruiner, menskohand ej vid er rörde,

När er man skapade och er förstörde, —

Men här har mörkrets engel stått på fjellet Engång och sett hur soln gick upp kring stället Och tänkt: hur många hjertan i den natten,

Som brusto törstande och ej fått vatten,

Hur många, som i dunkelt qval sig vredo,

Då inga stjernor ljus i mörkret spredo,

Hur mången engel, som sin vinge miste,

Fast Gud och hon och — Satan blott det visste, Hur mången tärna ljuft om vännen drömde,

Som henne då i vilda lag fördömde.

Och gällt ett hånskratt öfver menskligheten,

Det godas afbild, först för evigheten,

Gaf Satan till, och eko sjöng i fjellet,

Så det i tusen stycken flög på stället, —

Likt hjertan, som för onda makter klinga Och sen med alla strängar sönderspringa.I azur och silfver månen går Och glimmar i vikens vatten, — Så hög och tankfull skogen står Och drömmer och susar i natten.

En julle lätt öfver vågen far Mot fiskarkojan på näset,

Ur jullen klingar en röst så klar, Och elfvorna lyssna i gräset:

„Bhf när oss Herre Jesu Christ! Din nåd intill oss ile,

Ty aftonen är nu kommen visst, Men ljuft i din hägn vi hvile!“

Och månen log på sin silfvertron, Ett ljus upptändes i tjellet, — Och länge bortdog psalmens ton I fjerran blånande fjellet.natt.

Så tung står natten i sorgflor klädd, Tyrannen vakar på purpurbädd,

Hans enda son uppå svartklädd bår Från slottet förde man bort i går.

Med öppet öga, med dystert sinn’

I mörka natten han skådar in,

Der ljusnar, rör sig en fjerran punkt,

Den kommer närmre, — han andas tungt.

Han ser sin son uti snöhvit skrud På vingars guld, som han fått af Gud. Han sväfvar sakta till bordet, der Den gyllne konungakronan är.

Han börjar plocka demanterna.

Så sorgligt skiner hans gloria.

„Jag får ej ro i min trånga graf,

Förrän jag alla har plockat af.“„Min far dem köpt genom mord och död För undersåtares blod så röd;

De döda fordra af mig dem nu.

För min skull hafva de offrats ju.“

Till purpurmanteln han sedan går,

Den droppar blod som af djupa sår. Bekymrad torkar han den ibland,

Alltmer den blöder för snöhvit hand.

„Jag kan ej lefva, jag kan ej dö,

Förrn denna mantel är hvit som snö.

Med mina tårar jag tvager den,

Med vingen torkar den om igen.“

Och bleka spöken kring gossen stå,

Med vilda blickar till honom trå,

Han gråter sakta, han blir så matt, — De gripa honom med hånfullt skratt.

Blek springer kungen ur bädd så snar, Allt är försvunnet, det ljusnat har, — Än bordet oskadd hans krona bär Och lika blodröd lians mantel är.Derute stormen mot rutan slår De svarta vingar och natten rår,

Men slumra stilla, min rosenkind,

Du vackra morgon, du unga vind!

Mitt barn jag vaggar med sånger in, Det hör ej stormen, blott rösten min.

En skugga hemsk sig derute rör Och täljer synder som ingen hör,

Men slumra stilla min engel mild,

Du kärlekstanke, du oskuldsbild!

Du lutar dig på min arm så godt,

Du ser ej skuggan, mitt löje blott.

Den vida verlden derute står Och ropar på dig om några år,

Men än du slumrar i fridsäll hamn,

Din lugna verld är en moders famn.

O, minns i villande verldens gång,

Som nu du hör den, din moders sång!Jag minns en flicka glad som våren,

Som våren i vår barndomstid,

Då löjet ler i sjelfva tåren Och själen är en bäck så strid,

Men frisk och klar och oerfaren,

En öppen, skämtfull breflapp till Den hela verld, — vi få sen svaren Med svarta kanter, svart sigill.

Hon var så skön, den lilla flamman!

Vi lekte „far och mor“ vi små,

— Det var en fröjd, det var en gamman! — Men blott så ingen hörde på.

Vi nära intill kyrkan bodde Och sprungo i dess vigda mull,

I pastorns trädgård, som vi trodde,

Af kors och vackra blommor full.

Dock undrade vi många gånger På dem, som kornmo dit, att deJust sågo ut som mormors sånger Så sorgsne och andäktige.

En gaf en krans, en gaf en blomma,

En gaf en tår åt trädgården, —

Vi stodo der med händer tomma Och hade endast leenden.

Ibland dock liksom tala hördes Det der i granens gröna topp.

Sirenens hvita blommor rördes Och nickade än ned, än opp.

Men länge kunde vi ej drömma,

Vi lekte glada om på nytt

Bland korsen natthugg, kurra gömma

Och skreko: „fick du fatt?“ — „jo pytt!“

Engång en gubbe silfverhårig Jag frågte: hvems är trädgården?

Han log med blick så skön och tårig Och svarte: „det är Guds, min vän!“

Guds trädgård, jublade vi åter,

Ej underligt att skönt här är. livad Gud är god, som dock oss låter Bland sina blommor leka här.

Men när vi lärt oss stafva sedan „Här hvilar“ uppå hvarje grift,

Då ljusnade det litet redan.Inunder denna gyllne skrift Guds englar visst bland blomstren sofva Uti Hans trädgård hvarje natt Och lemna qvar en vacker gåfva Af tusen perlors silfverskatt.

Dock tyckte vi det lustigt bara En engel klockartitel ha Och riddare en annan vara,

Det passade ej riktigt bra!

En qväll jag gömde mig, att höra På engeln, när till sängs han gick, — Men hotfullt granen sågs sig röra,

Jag sprang, och intet se jag fick.

Men hastigt mina lekars syster,

Min lilla brud, min bästa skatt

Blef sjuk — och förr så glad och yster

Der log hon nu mot mig så matt.

Jag handen höll den magra, lilla I min och grät: gå ej från migl „Jag blir en engel, log hon stilla,

I trädgården jag möter dig“.

De flytt för längesen de åren,

Med dem min barndomshimmel blå;

Nu bor i sjelfva löjet tåren,

Dock tror jag ännu såsom då.%

Och blir den strid, vår kraft förnoter, Mig stundom här för tung och hård, Då går jag glad på nytt och möter Min Engel i Guds blomstergård.

Der sitter en gosse vid skeppsdäckets rand, Ett barn på den stormiga vågen.

Han ser utåt hafvet, der synns intet land, Det skymmer kring seglen och tågen.

Nyss smekte en hafsvind hans böjliga hår, Men kunde ej torka ur ögat den tår,

Som föll utan spår Uti hafvet.

„Och nu är det jul i mitt fädernehem,

Små ljus uti granen der gunga,

Och syskonen alla — välsigne Gud dem! — Kring grenarne dansa och sjunga.

Och Pappa och Mamma se gladt på de små, Men lille sjömannen de minnas väl då,

Som ensam får gå Öfver hafvet.

Till Gud de visst bedja för honom en bön, Det blifve min julklapp, den bästa!

Som gyllene sky under himmelen skön

Den följer mig, hvar vi ock gästa.

Och ej är jag ensam . . . med mig är ju Gud,

Och svskonens tankar och himmelens bud 0

I stormarnas ljud Uppå hafvet“.

Och upp mot den blånande himlen han såg,

Der logo små stjernorna klara.

Så sällsam, så hoppfull, så glad blef hans håg, Som sjelf han ej kunde förklara.

Och snart bland matrosernas gamman och skratt Sof gossen i kojen och drömde så gladt

I signefull natt Uppå hafvet.Iiå bnk\\,

I balsalongens skimmer Log sorgset Glädjens blick — Hon var ej inviterad,

Hon der osynlig gick.

Blott Äran med sin stjerna Der stolt och synlig stod,

Och rikedom, som skyler Med guld sitt låga blod.

Kurtisen och Malicen Här äfven fått sitt rum —

Men bbekant gick Glädjen Igenom salen stum.

Hon såg i de dansandes hjertan, Hon såg en bleknande vår,

Ilon hörde de tvungna orden Och löjet i deras spår.Ett bittert, besynnerligt vemod Då genom salen drog —

Så dunkelt lamporna lyste.

Så sakta musiken dog.Öfver solbeglänsta fjärdar,

Mellan tvänne blåa verldar,

En i spegeln, en deroppe,

Raskt jag ilar som en vind.

Stålet mot min fot jag spänner, Lustigt Öfver isen ränner,

Frosten i en silfverdroppe Smälter på min varma kind.

Vill du veta, hvart det bärer?

Se det namn, som stolt jag skärer Uti blanka fjärdens yta,

Uti stelnad silfvervåg.

Nästa vår, när böljan lossas,

Här det ljufva namnet krossas,

Går dock aldrig ur mitt hjerta, Aldrig ur min glada håg.

Vinden silfverblommor plockar Uti rimbeströdda lockar,

Svala kyssar kinden gifver,Men den glöder blott dess mer; Ty, när hjertat trofast brinner, Ingen vinter på mig vinner,

Och min segers runor skrifver Jag i isen stolt och ler.

Din är segern, sköna flicka!

När de klara himlar blicka I min själ, hvad ljufva vårar Väcka de ej saligt der.

När din stämma mot mig klingar, Orden fly på englavingar,

Och den Amors pil, som sårar, Full af himmelsk balsam är.

Vänta mig då, sköna flicka,

Efter mig åt fjärden blicka, Varmare, när in jag träder,

Mig du trycker då i famn. Kommer qvällen sen den tysta, Ömt bli dina läppar kyssta, — Aftonstjernau huldt oss viger Utan ord och utan namn!^foman$0ö$$jm$ till $h\ imtti.

Farväl, min unga sköna brud!

Jag måste bort från dig,

Och när vi träffas, vet blott Gud, Igen på lifvets stig.

Hör, redan afskedstimman slår,

O, torka bort ditt ögas tår.

Nej, låt den stråla än en stund Mot mig i ögats frans;

Der ler på trohets azurgrund En evig kärleks glans.

I höstlig natt vid stormens strid Blir den min andes ljus och frid.

Säg, minns du än den mörka ljind, Der frid och skugga bo,

Der vi en stjernströdd aftonstund Hvarandra svuro tro,

Och kyssen brann uppå din mund, Inseglet uppå vårt förbund?Ack, gles och gul är lunden nu,

Och stormen hviner: höst!

Dock hopp och minne skapa ju Ny vår i våra bröst.

Vi skiljas, — men med tro och hopp Mot samma himmel se vi opp.

En kyss ifrån din rosenmund,

Du hulda, gif mig den

Och luta dig som förr en stund

Emot mitt hjerta än!

Sen får jag drömma blott om dig Derute uppå stormars stig.

När, flicka, på din fönsterkarm En svala sätter sig Och sjunger flämtande och varm Sitt qvitter gladt för dig,

Tro att jag då har sändt dig den, Tro att den kommit från din vän.

Gråt ej, om i det vida haf En enslig bädd jag får.

Kan du ej pryda der min graf Med blommor och en tår,

Du minns ju stundom mig ändå Och längtar till mig i det blå.Men rostar ringen på din hand,

Din kärlek och din tro,

Då res ett kors på hafvets strand,

Der storm och bränning bo,

Då först som död du sörje mig,

Död för min hembygd och för dig.

Hvi blir du blek? jag vet förväl Det kan ej blifva så.

Med varma strålar ser din själ Ur trogna ögon blå,

Du himmelsdröm i lifvets natt Du själens fröjd, du hjertats skatt.

Annu en kyss, en enda blott!

Och sen — farväl, farväl!

Ännu en blick, — det känns så godt, Så himmelskt i min själ.

Min ros är du, en vind jag är,

Farväl! — o, hur du är mig kär!|K'i| «mtmump

Hon sitter vid rocken så knotig och grå Och väter och spinner den surrande trå, Hemskt hvirflar hon hjulet i taktmessig gång Och småler och sjunger en underlig sång:

Ej är jag en gumma, fast er synes så,

Med aftärda händer och lockar så grå,

Jag är ju en jungfru så deilig och fin Och tvinnar med rosiga fingrar mitt lin.

En sjöman så rask är min fästeman huld Och trogen jag vill honom vara som guld. Vid afskedet sa’ han: var lugn nu, min vän! Snart gifta vi oss, när jag kommer igen.

Jag stod uppå stranden tills solen gått ner, Sen tycktes väl tiden gå framåt än mer,

Han tycktes ock komma från resan igen,

Men såg icke på mig, han glömde sin vän.Och så stod hans bröllop i sus och i dus,

Härute var natt, men derinne var ljus,

Jag stod bakom fönstret och gråt mången tår, — Derinne gick bruden med myrtenprydt hår.

Hans ärliga ögon hur sveko de så?

Ej falskhet kan bo uti himmelens blå.

En drömbild det är och jag drömmer . . . ja, ja t Men ve, ingen ände den drömmen vill ta!

Snart hafver jag spunnit väl ut denna trå;

Ur drömmen den hemska uppvaknar jag då.

Så irra, du hjul, uti lusteligt mod,

Och sjung, du mitt hjerta, om vännen så god!Kärlek, flamma från det höga, Tänd i menskohjertat opp, Strålande ur solens öga,

Glödande ur rosens knopp!

Gud i skapelsesekunden Jorden gaf din kyss så varm, — Evigt, evigt sen den stunden Glöder den i jordens barm.

Minsta blomma skönt dig röjer, Ljuft du andas i dess doft, Lunderna de gröna höjer Du ur jordens mörka stoft,

Du i fogelsången klingar,

Du omstrålar himmelen,

Tigerns grymhet du betvingar Och till ömhet lockar den.

Flickans öga du bestänker Med en himmelsk tjusningsglans, Du i ynglingsblicken blänker,Der han står med ärans krans. Blott med dig hon drömma vågar, Blott med dig hans morgon gryr, Och ditt rosenaltar lågar Och din fest i kyssar flyr,

Skön dn hvälfde qvinnobarmen Till din andes helgedom,

Mjuk du bäddar modersarmen,

Ler ur barnets blickar from. Mannen gör du stark att strida Hur än ödet vänder sig;

Allt med dig vi kunna lida,

Säll är ingen utan dig,

Folken Öfver öde hafven För du i hvarandras famn,

Ljust blir lifvet, ljus blir grafven Vid ditt segerrika namn.

Lugnt vi följa dig i fjäten In i dödens dunkla land,

Frukta ej för evigheten,

Ty du väntar på dess strand.

Gud i skapelsesekunden Jorden gaf din kyss så varm,

Evigt glöder sen den stunden Du i alla slägtens barm.När vi för Hans öga hamna, Flammar i vår själ den än, Saligt skall Han oss omfamna, Evigt ta sin kyss igen.iffäWt Otfj

Vi gingo tillsamman, vi unga, Längs ängens blommande rand. Långt efter oss blefvo de gamla Vi voro på tu man hand.

Nog tänkte jag något säga,

Men tyst jag en törnros bröt.

Hon gjorde detsamma, men tyckte Att min var „alltför söt“.

Då bytte vi om behändigt.

Hon log och rodnade lätt,

Och ros efter ros vi bytte Och bundo hvarandras bukett.

Snart bytte vi mer än rosor:

De sötaste kyssar små, —

Men, ack, att de gamla voro Bakom oss alltid ändå!Skönt du log bland ängens blommor Qvittrade bland skogens foglar.

Intet öga var så vänligt Såsom ditt i hela verlden,

Ty utur ett himmelskt hjerta Sändes dina varma blickar,

Som en vårsols milda stråle Föll din blick, till lif uppväckte Ynglingshjertats första blommor. Hvarför skulle dem du väcka, Endast för att dem förbränna?

Men det vet ej solens stråle Och skall aldrig det få veta.

Gerna blommorna förbrännas,

Hviska med en tår i ögat:

Lif du gaf oss, — tog ock lifvet!fm |ii»n.

Flicka, skönare än källans Klara, fria, vackra våg, —

0, behåll som hon för evigt Denna friska barnahåg!

Flicka, skönare än stjernans Milda glans i aftonen, —

0, behåll som hon för evigt Dig ett rum i himmelen!

Flicka, skönare än rosens Friska daggbestänkta vår, —

0, behåll den doft för evigt Som dess väsen genomgår!

Glöm dock ej ibland att tänka På din yra fjäril ock, —

Ljuft du bundit har hans vinge Med din nattligt ljufva lock.Lägg, yngling, handen på ditt bröst, — Hvad klappar rastlöst der?

Det kan bli dina dagars tröst,

En stjerna ljus och skär,

I stormens dån en engels röst,

En eternell i lifvets höst, —

Lek ej med elden der!

Lägg, yngling, på ditt bröst din hand, — Hvad klappar fridlöst der?

Det kan bli dig en helvetsbrand,

Som all din ro förtär,

Ett sår, som blöder utan band,

En afgrund utan ljus och rand, —

Lek ej med elden der?Iflatj a ti] fierrai|,

Emellan oss var skog och sjö Och höga fjell med evig snö, —

Och ändå var du mig så När,

Som himlen för den fromme är.

Ty mellan oss en engel flög Och jemt med helsningar han smög, Och drömmar om en evig tro Vi närde djupt i själens ro.

Så gingo några år förbi,

Och åter råkades nu vi;

Hur mycket du förändrad var!

Och jag också, du förebar.

Och mellan oss en öken låg Så lång att ej dess slut jag såg, Och ändå var du mig så När,

Som grafven för en dödssjuk är.Var det en dröm att ljuft engång Jag var ditt hjertas vän? —

Jag minns det som en tystnad sång, Då strängen darrar än.

Jag minns en törnros af dig skänkt, En blick så blyg ocli öm;

Jag minns en afskedstår, som blänkt, Var allt, var allt en dröm?

En dröm lik sippans lif så kort Uti en vårgrön ängd,

Hvars fägring hastigt vissnar bort För nya blommors mängd.

Men mången natt jag hör en rost Vid bittra tårars ström:

Göm djupt dess minne i ditt bröst, Det var din bästa dröm!„Godnatt, du goda flicka!

Godnatt ännu engång,

Jag måste gå, det skymmer Och vägen är så lång.“

„Godnatt, du goda gosse, —

Men glöm dock något qvar,

Så har du skäl att komma Igen om några dar.“

Han gick, hon honom lyste Med lampan i sin hand;

Så mörk var mörka locken,

Så röd var kindens brand.

„Godnatt!“ — „godnatt!“ de sade, Förstulet blicken brann, —

Och båda något glömde För evigt hos hvarann.Två skälraska, ljufva Ögon blå Mig följa livart jag än vill gå — Godmorgon, hviskar en röst så gladt Och, när det skymmer, godnatt, godnatt!

De skälmska, ljufva‘ögon blå Dock långt från mig som himlen stå,

Och denna röst, som mitt hjerta rör,

Det är i drömmen jag blott den hör.

De skälmska, ljufva ögon blå Mig ner i grafven lysa må —

Och denna röst af min fjerran vän I granen susa deröfver än.^åt| inr^ wwll

Gestalter sväfva för mitt inre öga Och nicka vänligt från en fjerran strand,

Än barndomsvänner från det ljusa, höga,

Än ungdomsbilder ifrån jordens land.

De hviska mig så mången herrlig saga;

I ljuf förklaring böljar tyst min själ.

Än le de gladt, än sörja de och klaga,

Men alla ge mig af sin känsla del.

I, sångarns sällskap och hans skönsta minnen! Hur lycklig menskan är! Hvad skönt hon ser Utom sig, spridt omkring för spridda sinnen,

I ordnad skönhet inom henne ler.

Der skapar hon en verld af sina minnen Så lugn, så skön. I himlen, andens hopp,

Skall jag förklarad se med nya sinnen Dem gå kring mig i evig skönhet opp!^itl ittwjjuiuOT af Hallin* mian^^t^

(Melodi: Fra Issefjorden etc. af Hansen.)

På öknens slätter i natten En beduin framfar,

Kamelen vaggar sakta Och himmelen tindrar klar.

In slumra öknens vågor Vid vandrarns aftonpsalm.

Vid vägen i toppen bruten Står vissnad ung en palm.

„Dig stormen bröt i din blomning, — Stor Allah är som var!“

Så beder beduinen,

Till tömmen han åter tar.

En reskamrat från fordom Då minnes hastigt han.

Han nämnde sig Abdul Waly;*)

Det var en trofast man.

*) Wallins i öknen antagna namn.Han minns liur der vid hans sida En stjernklar natt han red,

Den resliga gestalten Med stål uti hvarje led.

„Hvar månne nu han resa I Öken eller stad?“

En sörjande vindfläkt susar I palmens vissna blad.

Han vet ej att högt i norden Han ligger gömd i frid,

Att här han föll likt palmen I blomningens bästa tid;

Vet ej hvad allt förloradt Med honom gömdes sen; —

Vi veta det vi dess mera,

Som reste denna sten.o

vid festen i Abo den 13 Juni 1860.

Ung engång i Suomis nejder,

Här i blodigt sköna fejder Äran mot dig log;

Och du stridde, led och blödde,

Tills, då ödet allt förströdde,

Sorgsen bort du drog.

Bort du drog till andra trakter Och åt fridens milda makter Offrade din tid.

Dock du Finland icke glömde,

Stolt i häfdens blad du gömde Hennes största strid.

O, du minns i sommarnatten Friden här kring land och vatten — Dagens vilda strid!

O, du minns på drifvor kalla Rosor glöda, kämpar falla Jublande dervid.0, du minns de enkla tjellen Forsens vilda sång på hällen, Tallbevuxen hed,

Folket der med enkla seder,

Med sin dygd, sin tro och heder; Som dess son du stred.

Och till oss en längtan drog dig, Och vårt folk i famnen tog dig, Kände dig igen;

Kände blicken, silfverhåren, Kysste bort den ädla tåren Från sin gamle vän.

Och det säger: än mitt hjerta Slår som förr, då du med smärta Afsked från mig tog,

Ännu är jag ung som våren,

Rask som du i ungdomsåren Svärdet för mig drog.

Än i Suomi kämpas striden Gladt för ljuset, lyckan, friden Här på banad stig:

Och det unga slägtet gömmer Fädrens minne varmt och tömmer Stolt sin skål för dig!

(Uppläst vid en studentkonsert i Helsingfors.)

En liten skara äro vi,

Men ung och rask och stolt och fri, Af finska folket buren Och vigd att kämpa för dess väl I lust och nöd af all vår själ,

At ljusets makter svuren;

Det är en sak att lefva för,

Det är ett lif som aldrig dör.

Vi stå på hoppets ljusa höjd,

Dess luft är frisk och ren dess fröjd, Dess vinge aldrig dignar.

Så springer mellan fjellen opp Den klara källans strida lopp,

Som nejderna välsignar;

På tusen silfverarmar der Sin skatt i verlden ut hon bär.Och mången åder omärkt går Och mången utan synligt spår I jorden djupt förrinner Och mången blir en mäktig flod Som störtar fram med kraft och mod Och lof och hyllning vinner —

Men också den, som svinner tyst, Har kanske fram en blomma kysst.

Så gå vi fram i mot som med,

En ljusets slutna jägarked Okufligt an vi rycka;

Der höfs ej pansar, svärd och stål, Blott samma själ och samma mål:

Det finska folkets lycka —

En lösen, svarad från hvar trakt Af kända rösters säkra vakt.

Och på vår sträfvan fäderne Med varma, stolta blickar se,

Och brudens kinder flamma Hon binder rosor i det band,

Vi knutit för att dig, vårt land,

För framtid skön uppamma!

Vår rikedom din kärlek är,

Och vår är din — och segren der!$\il Jftj qwitnuttt.

Vid en studentfest.

Tag ditt glas uti hand,

Låt det glimma till rand Med de blödande drufvor uti.

Jag vill dricka en skål,

Som att lemnas ej tål

Ibland bröder och vänner som vi.

Jag vill höja mitt ord

För det ljufva på jord,

För det skönsta i skapelsens ked,

För den osedda gäst

Uppå ynglingafest

Som ändå i hvart hjerta är med;

För den purprade skyn På den strålande hyn,

För de drömmande blickarnas brand,. För den snöhvita barm,

Der en kärlek så varm

Slår för oss och vårt älskade land;För den slumrande blom,

Som en qvinna så from

Oss som barn uti hjertat har strött;

För den sol, som den fick,

Då den älskandes blick

Sen i blomningens tider oss mött;

För det ljufva farväl,

Som hon helgar vår själ,

Då vi måste långt från henne gå;

För den Engel, hon ber

Ifrån himmelen ner

Vid vår sida att skyddande stå.

O, hur ler hennes bild,

O, hur rodnar den mild Öfver framtidens ljusnande rand!

Så med hjertat i brand Som med glaset i hand Skål för qvinnan i Suomis land!ituuiipiuaq af tty tfaf$toroimt$ i

Hvad klang den psalm, som stilla mot det höga På denna dag ur rörda hjertan bröt,

Hvad sken i tåren, som ur månget öga I högtidsstunden klar och himmelsk flöt?

En glädje, högre än den stunds, som svingar Med dans och blommor bort på flärdens vingar, Ty skönt gick upp en hoppfull gryningstid För nyss så hopplöst bundna andars frid.

De stodo der de tolf i mängdens hvimmel Och sågo kring sig stilla undrande,

Men ljus var blicken, ty mot Fadrens himmel De redan lärt sin stumma bön att be.

O! denna blick skall bli allt mer vältalig,

Och denna bön allt mera lugn, lycksalig För fröjden att få lefva, älska här; —

Du trötta menskligheten, gå dit och lär! *)

*) De inskrifne eleverna voro till antalet 12.Lär här hur denna lycka dock är ringa,

Som här du sökt, mot den du fått, men glömt! Att ha en Gud, till hvilken du kan svinga I bön och kärlek, som dig älskar ömt;

Att bröder ha, dem du får älskad trycka Till hjertat ljuft i vänskaps stilla lycka,

Att ha ett fosterland, uti hvars värf Du offra kan din andes ringa skärf.

Den lyckan skola dessa njuta lära,

— Af jordens lycka all är den blott sann, — Och med sitt lif än evig lager skära

o

At anden, som uppå naturen vann.

De skola gå i Finlands skilda trakter I tjenst hos kärlekens och ljusets makter Och som de stummas tolf apostlar se Till bröder, hårdt vanlottade som de.

Så varde ljus för dem, — som strålen ilar Från himlen ljudlös genom natten lång!

Och själens strängaspel, som stumt nu hvilar, Skall stämmas här att klinga klart engång,

När döden tecknar: kom! och själen svingar Befriad upp till Gud på lösta vingar;

Der skall dess stämda strängars första ljud Bli det: jag tackar dig för lifvet Gud!på ^ifiaiaget|

(till en mor af hennes barn).

Det blir en tid, då böljan fridfullt flyter

Bland blomstren, dem hon väckt på stranden opp,

Då uti ljufva vemodsminnen byter

Sig hvarje barndomscfröm och ungdomshopp,

Då själen icke mer bland guldmoln ilar,

Men tyst och tänkande sin vinge hvilar Och ser, hur fjerran invid himlens rand Uppstiga klara stjernor efterhand.

Den tidens slag du slår, o modershjerta!

Som unga blommor knoppas vi kring dig.

Vår fröjd är din och din är ock vår smärta,

Med oss du går igen din ungdomsstig.

O, må vår fröjd då ren och ädel vara,

Vår smärta, stilla qvälld ur källa klar!

Det är blott så en lön vi kunna spara

o

At den, som vid sin hulda barm oss bar.Med goda föresatser, varma böner Vi vilja fira din Sofiadag,

De likna vårens grönska, hvilken kröner Det bord, vi sirat ut åt dig idag;

Så svag är den, är blott ett hopp i Herran, Men växer, blommar i Hans kraft engång, — Så äfven oss lians kärlek är ej fjerran,

Han skall ge mening åt vår enkla sång.(skrifven på sybordet).

Ila hastigt, lilla hand,

Öfver duken ila!

Må din vackra blick ibland Dock uppå mig hvila,

Läse du i mina drag Hur ditt barnsliga behag Stilla låga tänder Upp uti min själ Och ömt englahänder Den vårda fromt och väl.

Ljufligt är att se på dig,

Der du tyst arbetar Och kring garnen innerlig Mången tanke flätar,

Mången tanke, suck och dröm; Deraf vacker blir din söm. Mången tant den prisar,

Men hon icke vet,

Då du fram den visar,

Dess skönhets hemlighet.Må din lefnadsduk så ren Bli som den du sömmar,

Stråla af det klara sken,

Som från himlen strömmar.

Väf der in bland blommors vår Äfven någon vemodstår,

Väf för himlens stränder Skönt din andes skrud! — Hvita englahänder Dig kläda der till brud.$11 tfof ng0iftit.

Du sluter honom till ditt varma lijerta,

Det varma hjertat, som han älskat så,

Och ljuft han lofvar att i fröjd som smärta Med dig förenad lifvets kamp bestå.

Väl strålade den friska myrtenkransen, Nathalia, skönt på dina lockars natt,

Dock ännu skönare log kärleksglansen Ur dina ögon, ler der än så gladt.

Och derför, fast i dag du bort skall fara Ifrån det hem, der du har fostrats opp,

Se, sällhet bor dock i de tårar klara Och ur din makes strålar samma hopp.

Så går du hän med fröjdomstrålad smärta, Invigd prestinna för den altarhärd,

Hvars offerflamma är ditt eget lijerta,

Hvars tjenst — din ära och din efterverld.Gå till den sällhet, som dig himlen ämnar, I lycka mild, i sorg bekymmerfri, —

O, gå välsignad af det hem du lemnar Till det, der du välsignelsen skall bli.

$x\\

Söndan nämns bland dagar perlan. Helmi det bland flickor är;

Och en sann och äkta perla I det radband, som jag bär.

I det „radband“ utaf sköna

i

Milda qvinnoanletsdrag,

Hvaruti mitt stackars hjerta Insnördt är till domedag.

Till den stora „domedagen“,

Då jag ut att fria går,

Och af alla, först af Helmi,

Korgen för min djerfhet får.

„Korgen“, hvari sen jag kastar Verser, fulla utaf sorg.

O, förskona allmänheten,

Helmi, för min papperskorg.BHa {(dninOT.

Helmi, du frågar, hvi stundom jag är Sorgsen, orolig m. m.

Derför, min vän att — alltmer jag blir kär, Att, huru kristligt vårt samhälle är,

Rår här en hedning, som alla oss snär,

Och öfverallt får husera.

Jemnt uppå resa kring jordringen vår Ordning och lugn han ombringar,

Far in i hjertan och dörren tillslår;

Amor som „namn“ uti respasset står, Verldarnas början hans „födelseår“, „Tecknet“: guldlockar och vingar.

Jägare är han till sin profession,

Jemt han på tjufskytte ilar.

Ingen dock fångar hans lilla person;

Konung och statsman, polis och spion Herrskar han öfver, har dock ingen thron, Endast ett koger med pilar.Hvarthän lian kommer, blir oro och strid, Allt om hvarannat han kastar,

Slägten, familjer och tycken och tid. Fäderna mörkna förgäfves dervid, Ungdomen bleknar och mister sin frid, Pilten han ler och borthastar.

Ner han mig kunde från himlen förmå, Ner till två jordiska himlar,

Helmi, de der uti ögonen blå;

Och hur mot honom predika jag må, Sitter han der nu och tjusar mig så,

Att i min hjerna det hvimlar.

Adertonhuodra och sextio år Verlden har ren varit kristen,

Öfver oss alla den skalken dock rår.

Liten han är, men en stor matador;

Och huru spelet i verlden här går,

Han gör trumfviv eller — sisten!|♦«äkta

Du min hulda, sköna engel!

Jag som fästman sjöng hvar qväll, Och min engel var en liten Dygcleädel, täck mamsell.

Snart min hulda, sköna engel Blef min egen muntra fru,

Och vi glömde hela engeln För det enkla „kära du!“

Hur det gick och hur det hände, Hon en liten gosse fick,

O, du lilla, söta engel!

Nu det hette livar man gick.

Snart den lilla, söta engeln Blef en bengel, stor som jag,

Och nu har han sjelf en engel, Som han tillber natt och dag.

jptt

Den äldsta sonen en morsgris blef,

Den andra lat uppå gatorna dref,

För trolös fästmö den tredje dog,

Den fjerde henne till hustru tog,

Den femte kastad på gillstun blef,

Den sjette och yngste verser skref — Och fadren skrek: o, dog jag så visst! Det värsta, det värsta det kom till sist.Jag var i fordna dagar kung,

En kung så säll, då jag var ung.

Mitt rike var den kela verld,

Jag tog den in med tankens svärd,

Och sanning, frihet, ljus och rätt Jag strödde kring så lätt, så lätt.

Nu — vill min bild du se?

Nu sitter jag vresig och gnatig och bister, En lärd och förtorkad och fattig magister — Och „buffeln“ jag kallas på spe.

Jag hade förr ett ideal,

En ros så skön i bortgömd dal.

På glädjens ban, på sorgens stig Hon följde lika vänlig mig.

Fast ljuf en drömbild blott hon var,

Hon dröjde länge, länge qvar;

Tills fodret blef för skralt.

Nu bäddar en gråhårig „Maja“ mitt läger Och sopar och dammar och skurar och säger Att matfrun vill hafva betalt.I glada vänners fria lag

Jag glömde mången tråkig dag,

Och drufvan göt sitt varma blod,

I eld och rosor kinden stod,

Och hoppet log och sången klang,

I fröjdraketer tanken sprang,

Ej hängdes nånsin läpp. —

Nu pluggas Brunérs grammatik hela dagen, Så gamla magistern får ondt uti magen Och tyst tar i skåpet sin knäpp.

En fröjd ändå på gamla dar För tråk och bråk mig ersatt har:

En näsvis pojke nyss i kolt Framför mig står som yngling stolt,

Och trycker gamla lärarns hand,

Sin framtidsdröm med blick i brand Han täljer, tyst jag hör.

Då värmas de gamla, försoffade sinnen,

Då vakna de eviga, älskade minnen —

Jag ej med en suck honom stör. Vårdroppen.

I morgonstundens vår Vid lärkors glam På molnets kant en tår I solljus sam.

På jord som i det blå Klang fröjdens ljud. Gif mig ett lif också! Hon bad till Gud.

Och liten englahand, Som molnet höll, Tog sakta på dess rand, Och droppen föll. —

Och speglade en stund Guds verld så skön, Guldmolnig, himmelsrund Och jorden grön.

Föll så i hafvets famn Och gömdes der. — Hvem frågade ditt namn, Hvem såg dig här?

Åbo Slott.

Hvita skepnad ifrån fordom, flydda tiders fallna borg, Der du blickar öfver fjärden, allvarsam och full af sorg, Monumentet uppå grafven, inom hvilken sekler gått Till att luta trötta hufvun, — men der ingen ro de fått!

Vid din strand, den fordom stolta, stilla klagar vikens våg, Och så sällsamt klingar sångens djupa röst uti min håg; Ifrån nattens tusen stjernor blickar ner en evighet Uppå menskotankars svaghet, menskoverks förgänglighet.

Hör din grafsång sjunger böljan, nattomskymd vid grustäckt strand, Och dödsfacklan lik går månen upp vid dunkla skogars rand; Brusten är din sköld och krossad, vapenlös och svag du står, Och det enda, som dig egnas, är en minnets vemodstår.

Och ändå hvem älskar icke dina fallna murars grus? Du har skådat Finlands morgon, skimrat i dess rosenljus, Du har sett dess första strimma i vårt än så mörka land, Du har värnat korsets fana på vår vilda, öde strand.

Du har sett dess första skördar spira upp ur oplöjd mark, Du för nattens anfall värnat dem så segerstolt och stark, Suomis skönsta minnen fläta kring din hjessa rikt sin dag, Himlens ljus och återspegling, religion och rätt och lag.

Du var skölden, du var svärdet, — ljust och herrligt var ditt mål, Och du bjöd så gladt för segern fram ditt bröst af sten och stål; Stenen ramlat, stålet rostat, men den hand, som höjde dig, Vakar ännu öfver folken mäktig och evinnerlig.

Veteranens jul.

Af stjernor hvalfvet gnistrar, mörk den gamla skogen står; Der glimmar i dess gröna skägg så mången frusen tår.

Så tyst. så hemsk är nattens frid på snöbeslöjad mo, Och björn och varg blott fira här julqvällens säkra ro.

Då ekar djupt i skog ett ljud af matta tunga steg, Hvem söker här från byn så långt en svår och enslig väg? Hvem djerfves störa furans lugn och nordens frusna fläkt Och värma drifvornas demant med lifvets andedrägt?

Det är en gammal veteran
från Finlands sista strid. Der går han fram, en skugga af
förgätna hjeltars tid;
Men än så hög, men än så varm
att hvart hans blickar gå, Der skyllrar furan vördnadsfull
och drifvan blixtrar då.
På mossig sten han sätter sig,
och hjessan siifverljus Så skönt och tankfullt böjer sig
vid höga furors sus. På kinden rullar tyst en tår,
men ögat hvilar gladt På högtidslugnet alltomkring
i stilla stjernljus natt.
Då talar han: jag helsar dig,
mitt hjertas stolta brud, Du fura mörk, du natt så skön,
du vildmark i din skrud! Jag känner dig igen, mitt land,
säg, känner du också Din unge kämpabrudgum i
den trogne gubben grå?Ack många år ha flytt, sen sist
jag såg en natt som nu. Mitt hår blef hvitt, min panna blek, —
blott evigt ung är du; Ännu så ung, så skön som då
mitt svärd för dig jag drog, Och varma, röda kyssar af
mitt hjerteblod du tog.
Det är förbi sen många år;
ett annat slägte står Med annan håg, med annat lif
i Suomis nya vår.
Den strid de kämpa är ej min, —
ty evigt, hvart jag går, Bland brutna svärd, förspilda lik,
vid Oravais jag står.
Nyss satt ock jag en vördad gäst
på stugans halm hos dem, Såg hopp och glädje bo ännu
i finska hyddors hem.
Än ville ock jag se engång
dig, Suomis vinternatt,
Och helga drifvan med en tår,

som förr med blod så gladt.Han talte så, — men matt han log

emot sin ungdomsbrud, Sitt vackra finska fosterland

i vinterns högtidsskrud. Och hur han såg, — en glädjetår

så ljuf hans öga fällt, Som hade all hans lefnadskraft

i denna tyst försmält.

„Förtrollningsljuft mig binder qvar

ditt ljus, din skog, din sjö. Jag kan ej gå, — haf tack, o Gud,

för att jag här får dö! Trött får jag luta grånad lock

mot Suomis silfverbarm,

Så trött som bössan fordom sof

från striden på min arm.

Och skogen skall omkring mig stå

ett ståtligt monument,

Den gamle gråe krigarens,

som knappast någon kännt;

Och furorna de sjunga då

en psalm högtidelig Och natten kastar ned sitt dok, —

mitt land, Gud skydde dig!“

Han talte icke mer, han drog sin pels omkring sig blott Och knäppte sina händer hop och slöt så lugnt och godt, Men skogen kring hans dödsbädd stod i stjerneglans och sken Med julljus utaf silfver på hvarenda grönklädd gren.

IBiil i

Den 10 November 1859.

„Till fest!“ från land till land

ett rop, ett gensvar mäktigt går, Och konstens tempel öppnar sig

och högtidssmyckadt står,

Och folken skönt förena sig

båd‘ när och fjerran från,

Att minnas tidens störste tolk

och sångens bäste son.

Ty allt hvad skönt och himmelskt än

uti ett hjerta brann,

Uti din sång så hög och fri

sitt skönsta uttryck fann; Och hvar den klang, der väckte den

förtröstan, mod och hopp, Och lyfte evighetens dok

för bländadt öga opp.En ny Tyrteus gick du fram

i mensklighetens strid För friheten och sanningen,

för andens ljus ocli frid; Och för hvar ton en fördom brast,

en kedja söndersprang, Och till beundran för din fot

tyrannerna du tvang.

Och mäktigt flög det fria ord

utöfver haf och land;

För det är intet haf för v i d t,

för fjerran ingen strand.

Ryck det ej bort från folken mer, —

odödlig är dess gång;

Det blommar der i evig sol

af Schillers sköna sång'

När lärkan sjunger vårens hymn

i morgonljusets glans,

Då lyssna, guldomgjutna, skog

och våg och blomstrens krans, Tills, mäktigt gripne, sjelfve in

de stämma med dess röst.

Och skogen susar, böljan slår,

ljuft doftar blommans bröst.Så sjöng ock du, när ny en dag

gick öfver folken opp Med morgonluft och rosensken,

på löften rik och hopp,

Så fann ock hvarje ande djupt

sitt hjertas tolk i dig,

Och, mäktig stora värf och mål,

lycksalig kände sig.

Och blektes många löften sen

som dimmor i det blå,

Din sång har menskligheten qvar

och den kan ej förgå;

Den krans, som sanningens triumf

ej än förklara fick,

Den lägger hon uppå din lock

med varm och tårfull blick.Svenskan.

Unga kämpe, nyss från plogen yr och oförvägen

trädd,

Du vill bryta lans med gammal kämpe uti rustning klädd.

Du är ung och oerfaren, första lansen vare din,

Må du minnas, att den starka, mera pröfvade är min.

Fin sk an.

Ung jag är, det är min stolthet; evigt ung vid

folkets härd

Sjöng jag sångens sköna drömmar, sjöng jag minnets underverld,

Väntade min tid — den kommit, ljungar fram med

strålens makt

Och du bleknar under hjelmen trots din harm och

ditt förakt.

Svenskan.

För ur sagans dunkla fornverld sprakande ditt furubloss,Hög jag står i middagsglansen'— sekler ligga mellan oss.

Skynda djerf, men vill du segra, mottag tacksam

i ditt lopp

Några ax af mina skördar, som i sekler vuxit opp.

Finskan.

Du liar sångens bästa blommor, tankens högsta

skatter fått,

Jag har Finlands högsta kärlek — bytte ej med

dig min lott.

Sakta kallnar bort ditt hjerta, grafvens förgård

öppnar sig

Oeh du lemnar dina skatter — arfvet åt vårt folk

och mig.

Svenskan.

Ännu lefver friskt mitt hjerta, slår i tusen ädla

bröst;

Också du har lärt dig älska tro och sanning af

min röst.

Såg i morgon segrens fana på min graf du svaja

glad t —

Snart du dvaldes sjelf i mörker, mörkare än grif-

tens natt.Finskan.

Slår i tusen bröst ditt hjerta, dock min luft de

lefva af;

Gaf du tro och gaf du sanning, kämparna för dem

jag gaf.

Brista skall din sträng förbrukad, men ej så den

psalm och sång

Som vårt folk uti sin barndom hörde i din ton

engång.

Svenskan.

Lefva de, så skall jag lefva; faller jag, så faller du. Mästarn är jag än den vise, lärjungen är du ännu. Öfver oss stå högre makter, i hvars tjenst vi gått

och gå —

Den, som längst och trognast tjenat, älska, värna

de också.

Finskan.

Frihet, Sång och Sanning bära oss på evig gudaarm, Slå på språkens gyllne lyror, väcka lif i folkens

barm,

Skönast klingar då bland toner tonen om ett fosterland ;

Kan den touen sannt du klinga? — främling är du

x på vår strand.Svenskan.

Hit jag kom som frö — en jernek står jag nu på

stormigt skär,

Fostrad här i strid och stormar, har ett fosterland ock här.

Lyft mig upp, om du förmår det, vräk mig sen i

vredgadt haf —

Halfva Finland med skall följa i min glömskas

öppna graf.

Fi n skan.

Väl! jag står i landets hjerta — furan, evigt grön

och stark;

Stod förgäten, tung och isklädd — frisk ändå —

i vildskön mark;

Våren kommit, Finlands hjerta slår af kärlek, ljus

och hopp —

Och du drar din krona långsamt unnan för min

unga topp.

Svenskan. *

Fäll din lans som min jag fäller — bådas udd är

af demant.

Så de gåfvos oss att strida för livad evigt är och

sannt.

Finland ge vi samma kärlek och förevigas i den — Och ju mer vi deråt offra, blomma vi dess högre än.m\m

Vi segla bränning och död förbi På fräsande, snöhvit våg,

Och stormen dansar så vild och fri I skeppets tackel och tåg.

Vi fara fram emot Finlands kust, Snart skåda tjusta vi den,

Hvart hjerta slår utaf längtans lust* Hvart öga blixtrar igen.

Se klippan der! det är finsk granit* Der skymta än fler också;

De stå så mörka i bränning hvit Förutan en torfva på;

Och dystra skåda de nu som sist Som när jag ser dem igen,

Och dyster är deras saga visst; — Säg, vill du höra på den?

När Wäinämöinen ur vågens glans Bjöd Finland stiga engång Med silfverfloder och björkars krans I solljus, blommor och sång;Med mörka furor på vilda skär, Guldvaggande sjöar blå,

Skönt logo klipporna äfven här Emot sin skapare då.

Och blomman bad uppå Finlands strand 0, växte med mig en mö!

0, fick jag vårdas af hennes hand,

På barmen blomma och dö!

Jag gåfve henne min rosenvår,

Min doft, min färg och min glans,

Jag gåfve henne den klara tår,

Som darrar skönt i min krans.

Och furan bad på sin unga mark:

0, kom du ynglingatropp!

Vi skola brottas, min stam är stark Och smärt och smidig min topp.

Och björken: finge jag stå i ro

Och böja grenarna ned

Invid en hydda, der menskor bo.

Ett godt och välsignadt träd!

Och insjön häfde sin silfverbarm I qvällens rosiga brand:

0, fick jag gunga på vänsäll arm Ett älskadt par emot strand!

0, fick jag kasta min silfvervåg,Till gröna ängarnas börd

Och spegla stilla med vänlig håg

De gyllne nejdernas skörd!

Och fjellet höjde sin tinning gladt Med svällda ådror af jern:

O, fick jag bjuda min dolda skatt Till lugna hyddornas värn!

O, fick jag resa ett altar opp Mot himlens strålande blå Och lyfta högt på min stolta topp Mot Gudar menskorna så!

Men stum med kinden af tårar kysst Stod Wäinämöinen allen;

I ödets stjernor han läste tyst Och sade sörjande sen:

Här skola tusende hjertan slå I hög och strålande brand,

Och ödslig, mörk är din lott ändå, Mitt unga älskade land!

Ty drömmande på din unga strand, Du mö ur vågorna blå;

En morgon vakna du skall i band,

I sekler sörjande stå;

I sekler vänta din frihet än Med stilla kämpande bröst;0, eg då ljuft uti kärleken Af ädla söner en tröst!

Dock bäfvar du för ditt öde, säg,

Vill förr du dö utan namn,

Välan! — den bölja, hvarur du steg,

Har qvar sin eviga famn.

Men stum stod furan i skogen grön,

Och fjellen, sjöarna blå.

Blott strandens klippor i trotsig bön Till Wäinö talade så:

Så häf oss ut uti liafvets famn,

Der vilda bränningen slår!

Vi vilja vara förutan namn,

Förutan blommor och vår.

Skall ingen menniskofot också Oss röra i frid, — livad mer! —

Vi fria, fria i stormen stå Och fria när hafvet ler.

Och fri står klippan i bränning vred *)

Och fri uti solens glans, —

*) De tre sista stroferna i stycket lyda i en senare, tyvärr, ofulländad bearbetning sålunda:

Och fri står klippan i bränning vred Och fri uti solens glans, —Står kal och mörk som en nattlig hed I silfvervågornas krans.

Ej fåfängt flöt der en droppe blod,

Ej gjuts der bitter en tår.

Ty på dess strand ingen hydda stod Och intet hjerta der slår.

Ej nånsin hafver en ovän rört Ditt fria, ditt stolta bröst.

Hur tviflet suckar, du aldrig hört,

Men heller ej hoppets röst.

Ej steg en främling med svärd i hand På dina ödsliga skär,

Men ingen älskar uppå din strand Och ber till himmelen der.

Du blickar mörk öfver djupblå grund, Blott öde vatten du ser.

Står kal och mörk som en nattlig hed I silfvervågornas krans —

Skall evigt der uti skummets brand Stå vild och öde som nu.

Men också du, Suomis väna land, också du är blott en mörk klippa; ty har du skönhet och kärlek, ja, skulle du engång ha silfver och guld — utan frihet är du dock intet annat än en mörk, ofruktbar klippa för menskligheten, och din son icke mera värd än mossan, som sparsamt växer på de öde klippornas otillgängliga rand.Du blickar dyster mot hvalfvets rund, Kallt stråla stjernorna ner.

Och evigt står du i skummets brand Så vild och öde som nu.

O, hell dig Suomis väna land!

Det bättre valde dock du.$ai[h md?

t

Har du mod att gå ut i lifvets strid Och dig hålla der som en man?

Har du mod att ställa dig framom din tid Och dess villor, om du det kan?

Har du mod att offra ditt hjerteblod,

Din timliga lycka och fröjd

För sanning och rätt? — då, yngling god,

Träd in i vår krets förnöjd.

Har du mod att tro på din skönaste dröm Trots det verkligas hånande röst?

Har du mod att som droppen i djupaste ström Söka väg genom klippans bröst?

Då låtom oss svärja ett fostbrödralag!

Och offra det ande och blod,

Och kraft som kamp få vi nog en dag,

Om vi ega det samma mod.Öde står min gård, den sköna,

Öde stå dess lunder gröna,

Ömma sånger der ej klinga Mer som förr så mången qväll. Guld och allt livad mer jag eger Fast på våg det ringa väger,

Tag — det kan dock nytta bringa Dig, vår kung Emanuel.

Krossat har jag mandolinen Laura bakom sänggardinen Ensam gjuter sina tårar Sträcker fåfängt ut sin famn. Hingsten eldig stampar jorden,

Och åt farorna och morden Vigas in Italiens vårar I vår frids och frihets namn.

Hjeltar stiga upp, der slafvar Nyss ha trampat Bruters grafvar;Strömmen sig livar dag förökar.

Blir ett verldshaf innan kort.

Dolkar blixtra ren i tjellen, Bergsbon väpnad står på fjellen — Ocli i Kolisén det spökar,

Påfven läser det ej bort.

Nu är hämdens timma slagen! Frihetsklingan hvässes, dragen Ur den slida, der den rostat Uti hundraårig skam.

Och de sår, som länge gömdes, Bryta nu — ty ej de glömdes, — För all smärta, de oss kostat,

Uti blodig feber fram.

Känner du vulkanens välde,

På hvars gömda eld du ställde, Kejsare, din tron, och famlar Der med maktlös spira än?

Se, nu häfvas hafvets vågor,

Himlen mörknar, eld och lågor Berget spyr — och thronen ramlar Ned i kratern, du med den.

Susen stolt Italiens lunder,

Vittnen till vår träldoms stunder, Snart med segrens krans, den frida,Blodig panna svalken af!

Och försonad skall den gamla Tid den nyas kämpar samla Sist till hvila vid sin sida Ärofullt i samma graf!

£touknt

Nu, bröder, må vi sjunga En rask och samfälld chör!

På oss studenter unga Så gerna Finland hör.

Så må då sången skalla Allt upp till polens rand,

Tills finska hjertan alla Stå lyssnande i brand !

Från Bottenvikens stränder,

Vår bildnings gamla bygd,

Ifrån Karelens länder,

Den finska sångens skygd;

Från trakt, der norrskensflamman Omsprakar snöklädd pol,

Vi strömmat hit tillsamman För fröjd och lif och sol.

Hvart hjerta står i lågor På fjäll, i skog, i dal.Du räknar hafvets vågor.

Ej våra drömmars tal.

De äro blott ej drömmar,

De blifva verklighet,

Så sannt som dagen strömmar I morgonrodnans fjät.

Som stjernan står i natten Med skuggor rundtomkring Och hvälfver silfverskatten Och fruktar ingenting,

Så skall det ädla lefva Och blomma i vår barm,

Som skuggan ondskan bäfva Så mörk och tom och arm.

Friskt mod i lifvets stunder, Friskt mod i dödens famn!

Det låga skall gå under Förutan barn och namn.

Det eviga, det sanna Ej krälar fram i grus,

Det går med öppen panna Igenom natt — i ljus!

Så må då sången skalla Allt upp till polens bloss!

Se, Finlands slägten allaDe hoppas uppå oss! Omätlig är vår bana,

Men blicken målet når. Framåt! — vår enda fana Är fädrens röda spår!Mycket finna, än mer spana,

Uti allt det högsta ana,

Älska mycket, mer förglömma,

Gå i lifvet nt och — drömma,

Gudar tjena, guld försaka,

Ge och fordra ej tillbaka,

Hjertat offra, hjertan vinna,

Kyla möta och dock brinna,

Äran älska, ej begära,

Skapa, bilda, pröfva, lära För ett mål som aldrig hinnes,

För en efterverld, som vinnes,

Sen dig verlden mer ej når:

Det är konstnärns lott på jorden. — Endast så odödlig vorden In till gudarna han går.#*

Det finns en konst att evigt vara ung,

Fast locken glesnar, hjessan böjes tung. Hur snabb och mäktig tiden äfven svingar, En genius finns, som eger bättre vingar; Hur djup och hård sin runa tiden skär,

En genius finns, som den i blommor klär: Det sköna älska. Njut det i naturen,

Lef blommans lif, lef stjernans i azuren. Njut det i konstens rika underverld,

Der sången blommar och musiken klingar, Der tanken ilar jemt på himmelsfärd,

Men jordens rosor rodna på dess vingar. Då gjutes evig ungdom i din själ,

Der den bland stora andar ofta dröjer, Tills lifvets sorger små, dess flärd och fel En skugga bli, som ljuset mer förhöjer. Den glada vishet konstens lära är,

Och evig ungdom dig, sin vän, beskär;

Ty det, som lefver öfver skiften, öden,

Du njöt i lifvet, har till vän i döden.iijfltt.

Der sitter en liten fogel På hafvets vilda strand.

Långt borta uppgår solen I gyllene morgonland.

Der vinkar emellan rosor En port af rubiner och gull.

Det växer i fogelns hjerta En lust så längtansfull.

Han flyger mot morgonrodnan, Skön vinkar dess purpurkust; Han flaxar med svaga vingar, Han sjunger med mäktig lust.

Allt längre, allt längre lian ilar, Han skådar bakom sig ej mer, Tills, hvart han vänder blicken, Blott öde vatten han ser.Han flyger, tills vingen brister, Han sjunker i böljande haf, — Och aftonen ler i rosor Och stjernan i guld på hans graf.Vilda rosen skön i skogen står,

Kalken strålar af en silfvertår,

Ock kring den liksom en purpurflod Strömmar rosens unga, friska blod.

Mellan granar står dess skönhet gömd, Mindre skådad klart än ljufligt drömd.

Med en varsam kyss den glada vind Andas kärlek öfver blommans kind.

Stum af tjusning stilla skogen står,

Trasten öm i nattens skymning slår, Morgonrodnans första stråle varm Perlbesmyckar rosens oskuldsbarm.

Vandrarns själ kon stämmer mildt till bön, Der i rosig glans på tufvan grön Ljuft om himlens skönhet, jordens vår Talande sitt stumma språk hon står.Visst en engel i en sky af doft Flög hon ner en stund i jordens stoft. Nästa morgon syns hon icke mer, — Ack, mot döden biott så huldt hon ler!

På drifvans snö der glimmar En diamant så klar.

Ej fanns en tår, en perla, Som högre skimrat har.

Utaf en hemlig längtan Hon blänker himmelskt så; Hon blickar emot solen Der skön den ses uppgå.

Vid foten af dess stråle Tillbedjande hon står Och kysser den i kärlek Och smälter i en tår.

O, sköna lott att älska Det högsta lifvet ter,

Att stråla i dess solblick Och dö, när skönst den ler t$«t ttHtUh

Qvittra, du min lilla fogel,

Qvittra i den torra linden!

Tro dock ej din sång uppväcker Den till grönska och till glädje. Vet du, hvarför linden torkat,

Vet du, hvarför kronan vissnat, Och den fasta stammen murknat? Uti stammen skuro tvenne Unga hjertan in sin kärlek.

Dessa hjertan skildes sedan Brustna här i lifvets stormar. Ynglingen bedrog sin flicka. Flickans brudsäng blef då grafven. Under träden är hon myllad,

Sköna blommor gro kring linden. Flickans hjerta har för roten Talat om sin dystra smärta;

Roten det för stammen talat, Stammen det för grönklädd krona. Derför sörjer grönklädd krona, Derför murknar tjocka stammen,Derför vissnar starka roten. Qvittra fogel, fåfängt qvittra! Linden aldrig mer skall grönska, Ty en gäckad kärleks tårar Bränna på dess merg och rötter.

✓På den östra himlastranden Står en stjerna silfverklar, Fjerran på den vestra randen Den sin vän och älskling har.

Fast de från hvarandra tindra Mer än millioner mil,

Inga rymder kunna hindra Gyllne blickens säkra pil.

Ej de veta att de båda Äro mörker blott och stoft, — Skönt de i hvarandra skåda Guld och rosor, ljus och doft.4f

i« afjrtot^d

Du unga blomma i purpurblod,

Hur blek du hvilar i handen.

Nyss frisk och doftande fri du stod Uti de blommande landen.

Men ack! hvi log du så varm och rik, En jungfru vän i din oskuld lik,

Och hvarför såg du på mig så skön? Att bruten dö blef din lön.

Och dock ännu du så vänligt ler Mot mig, ehur jag dig brutit,

Ehur från grenen jag tog dig ner,

Der ljuf din vårdag du njutit,

Ehur jag ingenting kan dig ge,

Än blott med tjusning uppå dig se Och andas stilla din vällukt in Och glädjas att du är min.

O, finge jag åt en älskad brud Dig ge, du ljufvaste blomma;

Men som en vind är min suckaus ljudI rymder öde och tomma;

Och såsom du är mitt hjerta visst Eu blomma, bruten ifrån sin qvist, Som ditt så flyger dess lif sin kos. O, vissna, vissna min ros!Naturen är i uppror. Svartklädd höst Sig hugger girigt fast vid jordens bröst Och dödskallt flämtande så vildt och kort Dess sommarlif och skönhet suger bort Lik en vampyr, och sveper lömsk och bråd I drifvans likduk offret för sitt dåd.

Högt ryter hafvet, ty den himmel blid,

Som darrande i guld i qvällens frid Med sol och ljus har hvilat i dess famn, Vill hösten rycka bort; sin huldas namn Det ropar högt, hvar bölja fåfängt ber Och störtar hvit i egen afgrund ner.

Se, eken kämpande på fjellet står.

Sin ärekronas dunkel gröna vår Förgäfves skakar den och full af harm Mot höstens stormbud lyftar mergfull arm. Det hvisslar hånfullt åt den starkes hot Och strör dess ära vissnad för dess fot.Och blomman, som de starkes öde ser,

Står mild och lugn och ej om skoning ber, Blott gömmer tårdränkt kalk i mossans hägn; Men stormen ser det och med iskallt regn Den späda piskar fram derur, i stoft Förtrampar oskuld, skönhet, bön och doft.

Snart furan blott står grön, en minnesvård, Och hafvet stannar med en dödsaccord.

Sitt värf har stormen fyllt och hvilar nu,

De mörka skyar dela sig itu —

Och oförgänglig stjernehimmel ser I jordens stumma ödemarker ner.ftån pitumm*)

I tusen stycken ligger fjellet splittradt,

Och tusen år ha stenarna förvittrat,

Men än de lika hemskt och hotfullt stupa Uppå hvarann i dalen ned, den djupa,

Der block på block i vild oordning ligga Och om en oträngd plats förgäfves tigga.

Der stå de liksom grafvar och ruiner,

I halft förvissnad tall en vindkår hviner,

I remnorna roffoglar byggt sig nästen;

Här smyger vargen, kända vintergästen,

I bondens stall, han tar der hvad han kräfver, Här blodig matta sen på drifvan väfver.

Och sommarsolens glans, som vänligt skiner, Kallt återkasta klippornas ruiner:

Förgäfves vinden mull i remnan sopar,

Ur hvilken våren blommor små framropar.

I mörka djupet, som derunder grinar,

*) I Karkku vid Kulovesi.Allt ramlar ned och sjelfva mossan tvinar;

Så skall det evigt stånda sönderstyckadt.

Blott af sin egen hemska skönhet smyckadt.

Ruiner, menskohand ej vid er rörde,

När er man skapade och er förstörde, —

Men här har mörkrets engel stått på fjellet Engång och sett hur soln gick upp kring stället Och tänkt: hur många hjertan i den natten,

Som brusto törstande och ej fått vatten,

Hur många, som i dunkelt qval sig vredo,

Då inga stjernor ljus i mörkret spredo,

Hur mången engel, som sin vinge miste,

Fast Gud och hon och — Satan blott det visste, Hur mången tärna ljuft om vännen drömde,

Som henne då i vilda lag fördömde.

Och gällt ett hånskratt öfver menskligheten,

Det godas afbild, först för evigheten,

Gaf Satan till, och eko sjöng i fjellet,

Så det i tusen stycken flög på stället, —

Likt hjertan, som för onda makter klinga Och sen med alla strängar sönderspringa.I azur och silfver månen går Och glimmar i vikens vatten, — Så hög och tankfull skogen står Och drömmer och susar i natten.

En julle lätt öfver vågen far Mot fiskarkojan på näset,

Ur jullen klingar en röst så klar, Och elfvorna lyssna i gräset:

„Bhf när oss Herre Jesu Christ! Din nåd intill oss ile,

Ty aftonen är nu kommen visst, Men ljuft i din hägn vi hvile!“

Och månen log på sin silfvertron, Ett ljus upptändes i tjellet, — Och länge bortdog psalmens ton I fjerran blånande fjellet.natt.

Så tung står natten i sorgflor klädd, Tyrannen vakar på purpurbädd,

Hans enda son uppå svartklädd bår Från slottet förde man bort i går.

Med öppet öga, med dystert sinn’

I mörka natten han skådar in,

Der ljusnar, rör sig en fjerran punkt,

Den kommer närmre, — han andas tungt.

Han ser sin son uti snöhvit skrud På vingars guld, som han fått af Gud. Han sväfvar sakta till bordet, der Den gyllne konungakronan är.

Han börjar plocka demanterna.

Så sorgligt skiner hans gloria.

„Jag får ej ro i min trånga graf,

Förrän jag alla har plockat af.“„Min far dem köpt genom mord och död För undersåtares blod så röd;

De döda fordra af mig dem nu.

För min skull hafva de offrats ju.“

Till purpurmanteln han sedan går,

Den droppar blod som af djupa sår. Bekymrad torkar han den ibland,

Alltmer den blöder för snöhvit hand.

„Jag kan ej lefva, jag kan ej dö,

Förrn denna mantel är hvit som snö.

Med mina tårar jag tvager den,

Med vingen torkar den om igen.“

Och bleka spöken kring gossen stå,

Med vilda blickar till honom trå,

Han gråter sakta, han blir så matt, — De gripa honom med hånfullt skratt.

Blek springer kungen ur bädd så snar, Allt är försvunnet, det ljusnat har, — Än bordet oskadd hans krona bär Och lika blodröd lians mantel är.Derute stormen mot rutan slår De svarta vingar och natten rår,

Men slumra stilla, min rosenkind,

Du vackra morgon, du unga vind!

Mitt barn jag vaggar med sånger in, Det hör ej stormen, blott rösten min.

En skugga hemsk sig derute rör Och täljer synder som ingen hör,

Men slumra stilla min engel mild,

Du kärlekstanke, du oskuldsbild!

Du lutar dig på min arm så godt,

Du ser ej skuggan, mitt löje blott.

Den vida verlden derute står Och ropar på dig om några år,

Men än du slumrar i fridsäll hamn,

Din lugna verld är en moders famn.

O, minns i villande verldens gång,

Som nu du hör den, din moders sång!Jag minns en flicka glad som våren,

Som våren i vår barndomstid,

Då löjet ler i sjelfva tåren Och själen är en bäck så strid,

Men frisk och klar och oerfaren,

En öppen, skämtfull breflapp till Den hela verld, — vi få sen svaren Med svarta kanter, svart sigill.

Hon var så skön, den lilla flamman!

Vi lekte „far och mor“ vi små,

— Det var en fröjd, det var en gamman! — Men blott så ingen hörde på.

Vi nära intill kyrkan bodde Och sprungo i dess vigda mull,

I pastorns trädgård, som vi trodde,

Af kors och vackra blommor full.

Dock undrade vi många gånger På dem, som kornmo dit, att deJust sågo ut som mormors sånger Så sorgsne och andäktige.

En gaf en krans, en gaf en blomma,

En gaf en tår åt trädgården, —

Vi stodo der med händer tomma Och hade endast leenden.

Ibland dock liksom tala hördes Det der i granens gröna topp.

Sirenens hvita blommor rördes Och nickade än ned, än opp.

Men länge kunde vi ej drömma,

Vi lekte glada om på nytt

Bland korsen natthugg, kurra gömma

Och skreko: „fick du fatt?“ — „jo pytt!“

Engång en gubbe silfverhårig Jag frågte: hvems är trädgården?

Han log med blick så skön och tårig Och svarte: „det är Guds, min vän!“

Guds trädgård, jublade vi åter,

Ej underligt att skönt här är. livad Gud är god, som dock oss låter Bland sina blommor leka här.

Men när vi lärt oss stafva sedan „Här hvilar“ uppå hvarje grift,

Då ljusnade det litet redan.Inunder denna gyllne skrift Guds englar visst bland blomstren sofva Uti Hans trädgård hvarje natt Och lemna qvar en vacker gåfva Af tusen perlors silfverskatt.

Dock tyckte vi det lustigt bara En engel klockartitel ha Och riddare en annan vara,

Det passade ej riktigt bra!

En qväll jag gömde mig, att höra På engeln, när till sängs han gick, — Men hotfullt granen sågs sig röra,

Jag sprang, och intet se jag fick.

Men hastigt mina lekars syster,

Min lilla brud, min bästa skatt

Blef sjuk — och förr så glad och yster

Der log hon nu mot mig så matt.

Jag handen höll den magra, lilla I min och grät: gå ej från migl „Jag blir en engel, log hon stilla,

I trädgården jag möter dig“.

De flytt för längesen de åren,

Med dem min barndomshimmel blå;

Nu bor i sjelfva löjet tåren,

Dock tror jag ännu såsom då.%

Och blir den strid, vår kraft förnoter, Mig stundom här för tung och hård, Då går jag glad på nytt och möter Min Engel i Guds blomstergård.

Der sitter en gosse vid skeppsdäckets rand, Ett barn på den stormiga vågen.

Han ser utåt hafvet, der synns intet land, Det skymmer kring seglen och tågen.

Nyss smekte en hafsvind hans böjliga hår, Men kunde ej torka ur ögat den tår,

Som föll utan spår Uti hafvet.

„Och nu är det jul i mitt fädernehem,

Små ljus uti granen der gunga,

Och syskonen alla — välsigne Gud dem! — Kring grenarne dansa och sjunga.

Och Pappa och Mamma se gladt på de små, Men lille sjömannen de minnas väl då,

Som ensam får gå Öfver hafvet.

Till Gud de visst bedja för honom en bön, Det blifve min julklapp, den bästa!

Som gyllene sky under himmelen skön

Den följer mig, hvar vi ock gästa.

Och ej är jag ensam . . . med mig är ju Gud,

Och svskonens tankar och himmelens bud 0

I stormarnas ljud Uppå hafvet".

Och upp mot den blånande himlen han såg,

Der logo små stjernorna klara.

Så sällsam, så hoppfull, så glad blef hans håg, Som sjelf han ej kunde förklara.

Och snart bland matrosernas gamman och skratt Sof gossen i kojen och drömde så gladt

I signefull natt Uppå hafvet.Iiå bnk\\,

I balsalongens skimmer Log sorgset Glädjens blick — Hon var ej inviterad,

Hon der osynlig gick.

Blott Äran med sin stjerna Der stolt och synlig stod,

Och rikedom, som skyler Med guld sitt låga blod.

Kurtisen och Malicen Här äfven fått sitt rum —

Men bbekant gick Glädjen Igenom salen stum.

Hon såg i de dansandes hjertan, Hon såg en bleknande vår,

Ilon hörde de tvungna orden Och löjet i deras spår.Ett bittert, besynnerligt vemod Då genom salen drog —

Så dunkelt lamporna lyste.

Så sakta musiken dog.Öfver solbeglänsta fjärdar,

Mellan tvänne blåa verldar,

En i spegeln, en deroppe,

Raskt jag ilar som en vind.

Stålet mot min fot jag spänner, Lustigt Öfver isen ränner,

Frosten i en silfverdroppe Smälter på min varma kind.

Vill du veta, hvart det bärer?

Se det namn, som stolt jag skärer Uti blanka fjärdens yta,

Uti stelnad silfvervåg.

Nästa vår, när böljan lossas,

Här det ljufva namnet krossas,

Går dock aldrig ur mitt hjerta, Aldrig ur min glada håg.

Vinden silfverblommor plockar Uti rimbeströdda lockar,

Svala kyssar kinden gifver,Men den glöder blott dess mer; Ty, när hjertat trofast brinner, Ingen vinter på mig

vinner,

Och min segers runor skrifver Jag i isen stolt och ler.

Din är segern, sköna flicka!

När de klara himlar blicka I min själ, hvad ljufva vårar Väcka de ej saligt der.

När din stämma mot mig klingar, Orden fly på englavingar,

Och den Amors pil, som sårar, Full af himmelsk balsam är.

Vänta mig då, sköna flicka,

Efter mig åt fjärden blicka, Varmare, när in jag träder,

Mig du trycker då i famn. Kommer qvällen sen den tysta, Ömt bli dina läppar kyssta, — Aftonstjernau huldt oss viger Utan ord och utan namn!^foman$0ö$$jm$ till $h\ imtti.

Farväl, min unga sköna brud!

Jag måste bort från dig,

Och när vi träffas, vet blott Gud, Igen på lifvets stig.

Hör, redan afskedstimman slår,

O, torka bort ditt ögas tår.

Nej, låt den stråla än en stund Mot mig i ögats frans;

Der ler på trohets azurgrund En evig kärleks glans.

I höstlig natt vid stormens strid Blir den min andes ljus och frid.

Säg, minns du än den mörka ljind, Der frid och skugga bo,

Der vi en stjernströdd aftonstund Hvarandra svuro tro,

Och kyssen brann uppå din mund, Inseglet uppå vårt förbund?Ack, gles och gul är lunden nu,

Och stormen hviner: höst!

Dock hopp och minne skapa ju Ny vår i våra bröst.

Vi skiljas, — men med tro och hopp Mot samma himmel se vi opp.

En kyss ifrån din rosenmund,

Du hulda, gif mig den

Och luta dig som förr en stund

Emot mitt hjerta än!

Sen får jag drömma blott om dig Derute uppå stormars stig.

När, flicka, på din fönsterkarm En svala sätter sig Och sjunger flämtande och varm Sitt qvitter gladt för dig,

Tro att jag då har sändt dig den, Tro att den kommit från din vän.

Gråt ej, om i det vida haf En enslig bädd jag får.

Kan du ej pryda der min graf Med blommor och en tår,

Du minns ju stundom mig ändå Och längtar till mig i det blå.Men rostar ringen på din hand,

Din kärlek och din tro,

Då res ett kors på hafvets strand,

Der storm och bränning bo,

Då först som död du sörje mig,

Död för min hembygd och för dig.

Hvi blir du blek? jag vet förväl Det kan ej blifva så.

Med varma strålar ser din själ Ur trogna ögon blå,

Du himmelsdröm i lifvets natt Du själens fröjd, du hjertats skatt.

Annu en kyss, en enda blott!

Och sen — farväl, farväl!

Ännu en blick, — det känns så godt, Så himmelskt i min själ.

Min ros är du, en vind jag är,

Farväl! — o, hur du är mig kär!|K'i| «mtmump

Hon sitter vid rocken så knotig och grå Och väter och spinner den surrande trå, Hemskt hvirflar hon hjulet i taktmessig gång Och småler och sjunger en underlig sång:

Ej är jag en gumma, fast er synes så,

Med aftärda händer och lockar så grå,

Jag är ju en jungfru så deilig och fin Och tvinnar med rosiga fingrar mitt lin.

En sjöman så rask är min fästeman huld Och trogen jag vill honom vara som guld. Vid afskedet sa' han: var lugn nu, min vän! Snart gifta vi oss, när jag kommer igen.

Jag stod uppå stranden tills solen gått ner, Sen tycktes väl tiden gå framåt än mer,

Han tycktes ock komma från resan igen,

Men såg icke på mig, han glömde sin vän.Och så stod hans bröllop i sus och i dus,

Härute var natt, men derinne var ljus,

Jag stod bakom fönstret och grät mången tår, — Derinne gick bruden med myrtenprydt hår.

Hans ärliga ögon hur sveko de så?

Ej falskhet kan bo uti himmelens blå.

En drömbild det är och jag drömmer . . . ja, ja t Men ve, ingen ände den drömmen vill ta!

Snart hafver jag spunnit väl ut denna trå;

Ur drömmen den hemska uppvaknar jag då.

Så irra, du hjul, uti lusteligt mod,

Och sjung, du mitt hjerta, om vännen så god!Kärlek, flamma från det höga, Tänd i menskohjertat opp, Strålande ur solens öga,

Glödande ur rosens knopp!

Gud i skapelsesekunden Jorden gaf din kyss så varm, — Evigt, evigt sen den stunden Glöder den i jordens barm.

Minsta blomma skönt dig röjer, Ljuft du andas i dess doft, Lunderna de gröna höjer Du ur jordens mörka stoft,

Du i fogelsången klingar,

Du omstrålar himmelen,

Tigerns grymhet du betvingar Och till ömhet lockar den.

Flickans öga du bestänker Med en himmelsk tjusningsglans, Du i ynglingsblicken blänker,Der han står med ärans krans. Blott med dig hon drömma vågar, Blott med dig hans morgon gryr, Och ditt rosenaltar lågar Och din fest i kyssar flyr,

Skön dn hvälfde qvinnobarmen Till din andes helgedom,

Mjuk du bäddar modersarmen,

Ler ur barnets blickar from. Mannen gör du stark att strida Hur än ödet vänder sig;

Allt med dig vi kunna lida,

Säll är ingen utan dig,

Folken Öfver öde hafven För du i hvarandras famn,

Ljust blir lifvet, ljus blir grafven Vid ditt segerrika namn.

Lugnt vi följa dig i fjäten In i dödens dunkla land,

Frukta ej för evigheten,

Ty du väntar på dess strand.

Gud i skapelsesekunden Jorden gaf din kyss så varm,

Evigt glöder sen den stunden Du i alla slägtens barm.När vi för Hans öga hamna, Flammar i vår själ den än, Saligt skall Han oss omfamna, Evigt ta sin kyss igen.iffäWt Otfj

Vi gingo tillsamman, vi unga, Längs ängens blommande rand. Långt efter oss blefvo de gamla Vi voro på tu man hand.

Nog tänkte jag något säga,

Men tyst jag en törnros bröt.

Hon gjorde detsamma, men tyckte Att min var „alltför söt“.

Då bytte vi om behändigt.

Hon log och rodnade lätt,

Och ros efter ros vi bytte Och bundo hvarandras bukett.

Snart bytte vi mer än rosor:

De sötaste kyssar små, —

Men, ack, att de gamla voro Bakom oss alltid ändå!Skönt du log bland ängens blommor Qvittrade bland skogens foglar.

Intet öga var så vänligt Såsom ditt i hela verlden,

Ty utur ett himmelskt hjerta Sändes dina varma blickar,

Som en vårsols milda stråle Föll din blick, till lif uppväckte Ynglingshjertats första blommor. Hvarför skulle dem du väcka, Endast för att dem förbränna?

Men det vet ej solens stråle Och skall aldrig det få veta.

Gerna blommorna förbrännas,

Hviska med en tår i ögat:

Lif du gaf oss, — tog ock lifvet!fm |ii»n.

Flicka, skönare än källans Klara, fria, vackra våg, —

0, behåll som hon för evigt Denna friska barnahåg!

Flicka, skönare än stjernans Milda glans i aftonen, —

0, behåll som hon för evigt Dig ett rum i himmelen!

Flicka, skönare än rosens Friska daggbestänkta vår, —

0, behåll den doft för evigt Som dess väsen genomgår!

Glöm dock ej ibland att tänka På din yra fjäril ock, —

Ljuft du bundit har hans vinge Med din nattligt ljufva lock.Lägg, yngling, handen på ditt bröst, — Hvad klappar rastlöst der?

Det kan bli dina dagars tröst,

En stjerna ljus och skär,

I stormens dån en engels röst,

En eternell i lifvets höst, —

Lek ej med elden der!

Lägg, yngling, på ditt bröst din hand, — Hvad klappar fridlöst der?

Det kan bli dig en helvetsbrand,

Som all din ro förtär,

Ett sår, som blöder utan band,

En afgrund utan ljus och rand, —

Lek ej med elden der?Iflatj a ti] fierrai|,

Emellan oss var skog och sjö Och höga fjell med evig snö, —

Och ändå var du mig så när,

Som himlen för den fromme är.

Ty mellan oss en engel flög Och jemt med helsningar han smög, Och drömmar om en evig tro Vi närde djupt i själens ro.

Så gingo några år förbi,

Och åter råkades nu vi;

Hur mycket du förändrad var!

Och jag också, du förebar.

Och mellan oss en öken låg Så lång att ej dess slut jag såg, Och ändå var du mig så när,

Som grafven för en dödssjuk är.Var det en dröm att ljuft engång Jag var ditt hjertas vän? —

Jag minns det som en tystnad sång, Då strängen darrar än.

Jag minns en törnros af dig skänkt, En blick så blyg ocli öm;

Jag minns en afskedstår, som blänkt, Var allt, var allt en dröm?

En dröm lik sippans lif så kort Uti en vårgrön ängd,

Hvars fägring hastigt vissnar bort För nya blommors mängd.

Men mången natt jag hör en rost Vid bittra tårars ström:

Göm djupt dess minne i ditt bröst, Det var din bästa dröm!„Godnatt, du goda flicka!

Godnatt ännu engång,

Jag måste gå, det skymmer Och vägen är så lång.“

„Godnatt, du goda gosse, —

Men glöm dock något qvar,

Så har du skäl att komma Igen om några dar.“

Han gick, hon honom lyste Med lampan i sin hand;

Så mörk var mörka locken,

Så röd var kindens brand.

„Godnatt!“ — „godnatt!“ de sade, Förstulet blicken brann, —

Och båda något glömde För evigt hos hvarann.Två skälraska, ljufva Ögon blå Mig följa livart jag än vill gå — Godmorgon, hviskar en röst så gladt Och, när det skymmer, godnatt, godnatt!

De skälmska, ljufva‘ögon blå Dock långt från mig som himlen stå,

Och denna röst, som mitt hjerta rör,

Det är i drömmen jag blott den hör.

De skälmska, ljufva ögon blå Mig ner i grafven lysa må —

Och denna röst af min fjerran vän I granen susa deröfver än.^åt| inr^ wwll

Gestalter sväfva för mitt inre öga Och nicka vänligt från en fjerran strand,

Än barndomsvänner från det ljusa, höga,

Än ungdomsbilder ifrån jordens land.

De hviska mig så mången herrlig saga;

I ljuf förklaring böljar tyst min själ.

Än le de gladt, än sörja de och klaga,

Men alla ge mig af sin känsla del.

I, sångarns sällskap och hans skönsta minnen! Hur lycklig menskan är! Hvad skönt hon ser Utom sig, spridt omkring för spridda sinnen,

I ordnad skönhet inom henne ler.

Der skapar hon en verld af sina minnen Så lugn, så skön. I himlen, andens hopp,

Skall jag förklarad se med nya sinnen Dem gå kring mig i evig skönhet opp!^itl ittwjjuiuOT af Hallin* mian^^t^

(Melodi: Fra Issefjorden etc. af Hansen.)

På öknens slätter i natten En beduin framfar,

Kamelen vaggar sakta Och himmelen tindrar klar.

In slumra öknens vågor Vid vandrarns aftonpsalm.

Vid vägen i toppen bruten Står vissnad ung en palm.

„Dig stormen bröt i din blomning, — Stor Allah är som var!“

Så beder beduinen,

Till tömmen han åter tar.

En reskamrat från fordom Då minnes hastigt han.

Han nämnde sig Abdul Waly;*)

Det var en trofast man.

*) Wallins i öknen antagna namn.Han minns liur der vid hans sida En stjernklar natt han red,

Den resliga gestalten Med stål uti hvarje led.

„Hvar månne nu han resa I Öken eller stad?“

En sörjande vindfläkt susar I palmens vissna blad.

Han vet ej att högt i norden Han ligger gömd i frid,

Att här han föll likt palmen I blomningens bästa tid;

Vet ej hvad allt förloradt Med honom gömdes sen; —

Vi veta det vi dess mera,

Som reste denna sten.o

vid festen i Abo den 13 Juni 1860.

Ung engång i Suomis nejder,

Här i blodigt sköna fejder Äran mot dig log;

Och du stridde, led och blödde,

Tills, då ödet allt förströdde,

Sorgsen bort du drog.

Bort du drog till andra trakter Och åt fridens milda makter Offrade din tid.

Dock du Finland icke glömde,

Stolt i häfdens blad du gömde Hennes största strid.

O, du minns i sommarnatten Friden här kring land och vatten — Dagens vilda strid!

O, du minns på drifvor kalla Rosor glöda, kämpar falla Jublande dervid.0, du minns de enkla tjellen Forsens vilda sång på hällen, Tallbevuxen hed,

Folket der med enkla seder,

Med sin dygd, sin tro och heder; Som dess son du stred.

Och till oss en längtan drog dig, Och vårt folk i famnen tog dig, Kände dig igen;

Kände blicken, silfverhåren, Kysste bort den ädla tåren Från sin gamle vän.

Och det säger: än mitt hjerta Slår som förr, då du med smärta Afsked från mig tog,

Ännu är jag ung som våren,

Rask som du i ungdomsåren Svärdet för mig drog.

Än i Suomi kämpas striden Gladt för ljuset, lyckan, friden Här på banad stig:

Och det unga slägtet gömmer Fädrens minne varmt och tömmer Stolt sin skål för dig!

(Uppläst vid en studentkonsert i Helsingfors.)

En liten skara äro vi,

Men ung och rask och stolt och fri, Af finska folket buren Och vigd att kämpa för dess väl I lust och nöd af all vår själ,

At ljusets makter svuren;

Det är en sak att lefva för,

Det är ett lif som aldrig dör.

Vi stå på hoppets ljusa höjd,

Dess luft är frisk och ren dess fröjd, Dess vinge aldrig dignar.

Så springer mellan fjellen opp Den klara källans strida lopp,

Som nejderna välsignar;

På tusen silfverarmar der Sin skatt i verlden ut hon bär.Och mången åder omärkt går Och mången utan synligt spår I jorden djupt förrinner Och mången blir en mäktig flod Som störtar fram med kraft och mod Och lof och hyllning vinner —

Men också den, som svinner tyst, Har kanske fram en blomma kysst.

Så gå vi fram i mot som med,

En ljusets slutna jägarked Okufligt an vi rycka;

Der höfs ej pansar, svärd och stål, Blott samma själ och samma mål:

Det finska folkets lycka —

En lösen, svarad från hvar trakt Af kända rösters säkra vakt.

Och på vår sträfvan fäderne Med varma, stolta blickar se,

Och brudens kinder flamma Hon binder rosor i det band,

Vi knutit för att dig, vårt land,

För framtid skön uppamma!

Vår rikedom din kärlek är,

Och vår är din — och segren der!$\il Jftj qwitnuttt.

Vid en studentfest.

Tag ditt glas uti hand,

Låt det glimma till rand Med de blödande drufvor uti.

Jag vill dricka en skål,

Som att lemnas ej tål

Ibland bröder och vänner som vi.

Jag vill höja mitt ord

För det ljufva på jord,

För det skönsta i skapelsens ked,

För den osedda gäst

Uppå ynglingafest

Som ändå i hvart hjerta är med;

För den purprade skyn På den strålande hyn,

För de drömmande blickarnas brand,. För den snöhvita barm,

Der en kärlek så varm

Slår för oss och vårt älskade land;För den slumrande blom,

Som en qvinna så from

Oss som barn uti hjertat har strött;

För den sol, som den fick,

Då den älskandes blick

Sen i blomningens tider oss mött;

För det ljufva farväl,

Som hon helgar vår själ,

Då vi måste långt från henne gå;

För den Engel, hon ber

Ifrån himmelen ner

Vid vår sida att skyddande stå.

O, hur ler hennes bild,

O, hur rodnar den mild Öfver framtidens ljusnande rand!

Så med hjertat i brand Som med glaset i hand Skål för qvinnan i Suomis land!ituuiipiuaq af tty tfaf$toroimt$ i

Hvad klang den psalm, som stilla mot det höga På denna dag ur rörda hjertan bröt,

Hvad sken i tåren, som ur månget öga I högtidsstunden klar och himmelsk flöt?

En glädje, högre än den stunds, som svingar Med dans och blommor bort på flärdens vingar, Ty skönt gick upp en hoppfull gryningstid För nyss så hopplöst bundna andars frid.

De stodo der de tolf i mängdens hvimmel Och sågo kring sig stilla undrande,

Men ljus var blicken, ty mot Fadrens himmel De redan lärt sin stumma bön att be.

O! denna blick skall bli allt mer vältalig,

Och denna bön allt mera lugn, lycksalig För fröjden att få lefva, älska här; —

Du trötta mensklighet, gå dit och lär! *)

*) De inskrifne eleverna voro till antalet 12.Lär här hur denna lycka dock är ringa,

Som här du sökt, mot den du fått, men glömt! Att ha en Gud, till hvilken du kan svinga I bön och kärlek, som dig älskar ömt;

Att bröder ha, dem du får älskad trycka Till hjertat ljuft i vänskaps stilla lycka,

Att ha ett fosterland, uti hvars värf Du offra kan din andes ringa skärf.

Den lyckan skola dessa njuta lära,

— Af jordens lycka all är den blott sann, — Och med sitt lif än evig lager skära

o

At anden, som uppå naturen vann.

De skola gå i Finlands skilda trakter I tjenst hos kärlekens och ljusets makter Och som de stummas tolf apostlar se Till bröder, hårdt vanlottade som de.

Så varde ljus för dem, — som strålen ilar Från himlen ljudlös genom natten lång!

Och själens strängaspel, som stumt nu hvilar, Skall stämmas här att klinga klart engång,

När döden tecknar: kom! och själen svingar Befriad upp till Gud på lösta vingar;

Der skall dess stämda strängars första ljud Bli det: jag tackar dig för lifvet Gud!på ^ifiaiaget|

(till en mor af hennes barn).

Det blir en tid, då böljan fridfullt flyter

Bland blomstren, dem hon väckt på stranden opp,

Då uti ljufva vemodsminnen byter

Sig hvarje barndomscfröm och ungdomshopp,

Då själen icke mer bland guldmoln ilar,

Men tyst och tänkande sin vinge hvilar Och ser, hur fjerran invid himlens rand Uppstiga klara stjernor efterhand.

Den tidens slag du slår, o modershjerta!

Som unga blommor knoppas vi kring dig.

Vår fröjd är din och din är ock vår smärta,

Med oss du går igen din ungdomsstig.

O, må vår fröjd då ren och ädel vara,

Vår smärta, stilla qvälld ur källa klar!

Det är blott så en lön vi kunna spara

o

At den, som vid sin hulda barm oss bar.Med goda föresatser, varma böner Vi vilja fira din Sofiadag,

De likna vårens grönska, hvilken kröner Det bord, vi sirat ut åt dig idag;

Så svag är den, är blott ett hopp i Herran, Men växer, blommar i Hans kraft engång, — Så äfven oss lians kärlek är ej fjerran,

Han skall ge mening åt vår enkla sång.(skrifven på sybordet).

Ila hastigt, lilla hand,

Öfver duken ila!

Må din vackra blick ibland Dock uppå mig hvila,

Läse du i mina drag Hur ditt barnsliga behag Stilla låga tänder Upp uti min själ Och ömt englahänder Den vårda fromt och väl.

Ljufligt är att se på dig,

Der du tyst arbetar Och kring garnen innerlig Mången tanke flätar,

Mången tanke, suck och dröm; Deraf vacker blir din söm. Mången tant den prisar,

Men hon icke vet,

Då du fram den visar,

Dess skönhets hemlighet.Må din lefnadsduk så ren Bli som den du sömmar,

Stråla af det klara sken,

Som från himlen strömmar.

Väf der in bland blommors vår Äfven någon vemodstår,

Väf för himlens stränder Skönt din andes skrud! — Hvita englahänder Dig kläda der till brud.$11 tfof ng0iftit.

Du sluter honom till ditt varma lijerta,

Det varma hjertat, som han älskat så,

Och ljuft han lofvar att i fröjd som smärta Med dig förenad lifvets kamp bestå.

Väl strålade den friska myrtenkransen, Nathalia, skönt på dina lockars natt,

Dock ännu skönare log kärleksglansen Ur dina ögon, ler der än så gladt.

Och derför, fast i dag du bort skall fara Ifrån det hem, der du har fostrats opp,

Se, sällhet bor dock i de tårar klara Och ur din makes strålar samma hopp.

Så går du hän med fröjdomstrålad smärta, Invigd prestinna för den altarhärd,

Hvars offerflamma är ditt eget lijerta,

Hvars tjenst — din ära och din efterverld.Gå till den sällhet, som dig himlen ämnar, I lycka mild, i sorg bekymmerfri, —

O, gå välsignad af det hem du lemnar Till det, der du välsignelsen skall bli.

$x\\

Söndan nämns bland dagar perlan. Helmi det bland flickor är;

Och en sann och äkta perla I det radband, som jag bär.

I det „radband“ utaf sköna

i

Milda qvinnoanletsdrag,

Hvaruti mitt stackars hjerta Insnördt är till domedag.

Till den stora „domedagen“,

Då jag ut att fria går,

Och af alla, först af Helmi,

Korgen för min djerfhet får.

„Korgen“, hvari sen jag kastar Verser, fulla utaf sorg.

O, förskona allmänheten,

Helmi, för min papperskorg.BHa {(dninOT.

Helmi, du frågar, hvi stundom jag är Sorgsen, orolig m. m.

Derför, min vän att — alltmer jag blir kär, Att, huru kristligt vårt samhälle är,

Rår här en hedning, som alla oss snär,

Och öfverallt får husera.

Jemnt uppå resa kring jordringen vår Ordning och lugn han ombringar,

Far in i hjertan och dörren tillslår;

Amor som „namn“ uti respasset står, Verldarnas början hans „födelseår“, „Tecknet“: guldlockar och vingar.

Jägare är han till sin profession,

Jemt han på tjufskytte ilar.

Ingen dock fångar hans lilla person;

Konung och statsman, polis och spion Herrskar han öfver, har dock ingen thron, Endast ett koger med pilar.Hvarthän lian kommer, blir oro och strid, Allt om hvarannat han kastar,

Slägten, familjer och tycken och tid. Fäderna mörkna förgäfves dervid, Ungdomen bleknar och mister sin frid, Pilten han ler och borthastar.

Ner han mig kunde från himlen förmå, Ner till två jordiska himlar,

Helmi, de der uti ögonen blå;

Och hur mot honom predika jag må, Sitter han der nu och tjusar mig så,

Att i min hjerna det hvimlar.

Adertonhuodra och sextio år Verlden har ren varit kristen,

Öfver oss alla den skalken dock rår.

Liten han är, men en stor matador;

Och huru spelet i verlden här går,

Han gör trumfviv eller — sisten!|♦«äkta

Du min hulda, sköna engel!

Jag som fästman sjöng hvar qväll, Och min engel var en liten Dygcleädel, täck mamsell.

Snart min hulda, sköna engel Blef min egen muntra fru,

Och vi glömde hela engeln För det enkla „kära du!“

Hur det gick och hur det hände, Hon en liten gosse fick,

O, du lilla, söta engel!

Nu det hette livar man gick.

Snart den lilla, söta engeln Blef en bengel, stor som jag,

Och nu har han sjelf en engel, Som han tillber natt och dag.

jptt

Den äldsta sonen en morsgris blef,

Den andra lat uppå gatorna dref,

För trolös fästmö den tredje dog,

Den fjerde henne till hustru tog,

Den femte kastad på gillstun blef,

Den sjette och yngste verser skref — Och fadren skrek: o, dog jag så visst! Det värsta, det värsta det kom till sist.Jag var i fordna dagar kung,

En kung så säll, då jag var ung.

Mitt rike var den kela verld,

Jag tog den in med tankens svärd,

Och sanning, frihet, ljus och rätt Jag strödde kring så lätt, så lätt.

Nu — vill min bild du se?

Nu sitter jag vresig och gnatig och bister, En lärd och förtorkad och fattig magister — Och „buffeln“ jag kallas på spe.

Jag hade förr ett ideal,

En ros så skön i bortgömd dal.

På glädjens ban, på sorgens stig Hon följde lika vänlig mig.

Fast ljuf en drömbild blott hon var,

Hon dröjde länge, länge qvar;

Tills fodret blef för skralt.

Nu bäddar en gråhårig „Maja“ mitt läger Och sopar och dammar och skurar och säger Att matfrun vill hafva betalt.I glada vänners fria lag

Jag glömde mången tråkig dag,

Och drufvan göt sitt varma blod,

I eld och rosor kinden stod,

Och hoppet log och sången klang,

I fröjdraketer tanken sprang,

Ej hängdes nånsin läpp. —

Nu pluggas Brunérs grammatik hela dagen, Så gamla magistern får ondt uti magen Och tyst tar i skåpet sin knäpp.

En fröjd ändå på gamla dar För tråk och bråk mig ersatt har:

En näsvis pojke nyss i kolt Framför mig står som yngling stolt,

Och trycker gamla lärarns hand,

Sin framtidsdröm med blick i brand Han täljer, tyst jag hör.

Då värmas de gamla, försoffade sinnen,

Då vakna de eviga, älskade minnen —

Jag ej med en suck honom stör.

II.

I toner, i toner Finns frid och finns tröst, För blödande hjertan I tviflande bröst.

Det outsägliga.

När något skönt oss möter och förtjusar,

Okufligt ett begär betar vår själ,

Att af den glädje, som oss då berusar,

o

At verlden som en broder gifva del.

Från suck till blick, från blick till sång — dock orden, Hur rika, böjliga de vara må,

Hur de ta skatt från himmelen och jorden,

De ingen känsla tecknat fullt ändå.

Ett outsägligt finns i fröjd som smärta,

En perla, sluten för hvar kunskapstörst,

Gömd innerst för oss sjelfva i vårt hjerta —

En fond, som bortom grafven öppnas först.

Det är det eviga i mennskosinnet,

Hvarur frisk dagg hvar morgon gjuter sig På hoppet, som vill vissna, och på minnet,

Som annars blektes här på skuggors stig.

Det kan ej höras. Beethowen ej skrifvit Så djup musik, som klingar i oss då,

När sjelf vår själ ett strängaspel har blifvit,

Och högste Mästarn spelar deruppå.

Det kan ej målas. Så ej färg sig bryter På konstnärns duk mot ljuset ren och skär, Som detta skimmer, hvari verlden flyter För våra Ögon, då det drömmer der.

Det bor i hjeltens blick, då han i striden Sin glafven för. Ej ser han blod och mord, Men bakom purpurskyar ser han friden Och döden ej, men frälsad fosterjord.

Och det är det, som himmelskt skimrar i Den frommes öga, när ur stoftet fri Sitt lif han öfverskådar sista gången Och lyssnar ren och ler mot englasången. Och det är det, som bor i ungmöns dröm, Då af sin kärlekslycka ljuft medveten Hon talar med en blick som lifvet öm, Som grafven stum och rik som evigheten.

-J.

%um*0eus \\mi

Det ståndar en dverg i bergets natt.

Han hamrar och smider på guldets skatt,

Det glöder, det hvitnar på gnistrande häll. Han liånler och sjunger med röst så gäll:

Från sol och värme och blommor och träd Oss menskorna drifvit i bergen ned.

Vi hata den stolta, den roflystna ätt,

Vi liafva ett tärande gift dem beredt.

Vi smida i fjellen det flammande guld,

Som menskan förderfvar och störtar i skuld. Vi hafva i vilda, stupande schakt Försåtligt skymtande ned det lagt.

Vi ge det en glans så underbar,

Som menskans hjerta allsmäktigt drar,

Ilon störtar efter dess granna glöd Från sol och himmel, till natt och död.Det fäller svärdet ur bjeltens hand, Det bryter ed och förråder land, Förgiftar kärlekens rosenband Och skapar stöld vid Guds altarrand.

Det dödar oskuld i tärnans barm Och gör sen själen på tro så arm. Det bräcker ynglingens glada mod Och sprider is i hans varma blod.

O, glimma metall! i gnistrande prakt! Du hatets hammare! dåna med makt! Förderfvad men niskors ätt förgår,

Och jorden åter engång blir vår!Ej ro, ej rast.

Med blixtens hast I kolmörk natt Vi flyga fram.

Se, trädets stam! Hör bergets skratt Vid färdens skalf I klyftans hvalf. Der lyser matt Signalens eld I fjerran däld.

Framåt, framåt På mäktig stråt Du jättehäst,

Som frustar dof, Vid vagnen fäst.

Den kraft, som i Naturen sof,

Vi gjorde fri;

Då eld och liaf I brudsäng smög Intill hvarann,

Och kyssen brann! Och ångan flög Med bådas makt I silfverprakt Ur kampen opp.

I jernfast kropp Till evig slaf Vi bundit den.

Du rasa må,

Du gudason,

Att fri igen Vårt verk med dån I stycken slå.

Ju mer du slår På fängslen, se!

Dess raskare Det framåt går.

Då svigtar bro Af fur från mo — Ett bergfast värn — Likt lösan sand.Då gnisslar tancl Af härdadt jern.

Du vrider vals I sömnlös natt Med dystert knot, Med mägtigt hot; Men på din hals Har tanken satt Bevingad fot.

Mer snabb än du, Mer stark ännu Är den ändock, Och dag och natt Arbetar ock.

Och jord och liaf Och lif och graf Ge den sin skatt Sen tusen år — Och den är vår!

På segerstråt,

I facklor tänd,

Oss följ, framåt Med stormens dån, Du gudason,

Vid hjulet spänd! Triumfhvalf ståDe sprängda berg, Och gnistor slå I brokig färg Som blommor på Den väg vi gå!

Då blir hvar vagn En segervagn,

Som bärer fram Vår stolta stam — Och menskors slägt I kungaprakt,

I tiggardrägt Ser stolt sin makt.

Hvad flammar der I dunkel dal?

En grön signal,

En varningseld!

Det fara är.

Du slaf, tag rast,

Du fart, blif fälld! Var aktsam blick! — Ett sidokast,

En enda klick — Vårt stolta tåg I stycken låg.

— För tusende Nu väl och veStå i min hand.

Allt är så tyst,

Ej knäpp, ej knyst I graflik natt.

Och facklans brand Så hotfull står,

Och bäfvande Med fart så matt Wagongen går.

Den dystra eld I dunkel däld,

Som qvar oss höll, Nu äro vi Igen förbi. —

En daggtår föll.

Det ljusnar ren.

Ett rosensken På skogens topp Den mörka står. Bakom oss går Visst solen opp.

Flyg åter nu,

Min eldhäst du, Med dagens lopp Mot fält och bygd I verksam dygd!livad stim och brus Ur grönklädd dal I morgonbrand! Godmorgon ljus Och folk och land! Der är station.

Ljud högt signal I klarnad zon!ffairni,

„Ställ i dag till mig din gång! En artist jag bjuder på.

Han skall under vin och sång Mig en tafla måla få.

Allt i ordning ställes nu, Konstnärn midt i laget står, Och på timmar sex å sju Verket helt ur penseln går.

Hopens bifall sorlar gladt: Skål, du målar som en karl! Penseln kastas, med ett skratt Han det fyllda glaset tar. Muntert flyr nu qvällens fest, Tills med fröjd för flera dar Tumlar bort den siste gäst — Ensam blir konstnärn qvar.

Och mecl lampan i sin hand Vid sitt nya verk lian står; Dystert mörknar ögats brand» Handen öfver pannan går. Kallt på honom tafian ser, Den ej lif för honom har;

Ej han kan förtjusas mer — Icke som i fordna dar.

Och han säger vemodsfull;

O, hvart flög du fantasi?

Ej vi ringar bytt af gull,

Skulle dock jag sviken bli?

Ej så falsk jag trodde dig,

När i fordna dagars lopp Du allena satt vid mig,

Full af kärlek, tröst och hopp.

Hastigt af en sol i glans Som försvunnen taflan är.

Och i silfverskrud och krans Står en himmelsk genie der, Och hon talar: bröt väl jag? Rösten klingar som musik, Öfver rosigt sköna drag Dallrar tåren klar och rik.Jag har kysst din barnamund, Jag dig vaggat mången gång, När din mor i nattens stund Slumrade ifrån sin sång.

Jag var med i hvar din lek, Märkte när du var allen,

Satt med dig, när dagen vek, Drömmande vid brasans sken.

Visade dig himlens ljus,

Jordens skuggor, marken grön, Fradgans snö på vågens brus, Klippans form så vild och skön, Ut med dig på fältet gick,

Och med varma kyssars brand Gjöt jag kraft uti din blick,

Gjöt jag styrka i din hand.

Minns du hur du svor att mig Öfver allting hålla kär,

Minns du hur jag svor att dig Evigt, evigt blifva när.

Ve dig, stolte menskoson, Trodde du jag var din slaf,

Då till låga fröjders lån Du en himlens ande gaf!Icke till din ära, nej,

Steg jag ner ur gudars sal, Till en sjelfvisk njutning ej Tom, bedräglig, falsk och fal, Till det skönas ära blott; Oförvanskligt det består.

Lef det lif af jord du fått! Jag till himlen återgår!il(ar$$nän.

Den svala snön derute faller Och täcker marken mer och mer, De lägga sig de hvita stjernor I hvarf på hvarf längs jorden ner.

Håll slutet än o, vår! ditt öga,

Sof godt i blid och vänlig snö — Dess mägtigare skall du blomma, Dess rikare skall sen du dö.

*Fall unnan klara bölja!

Hvi skall du rastlöst skölja Väl längre klippan så?

Hur än din tår den höljer, Hur den din suck förföljer, Förblir den hård ändå.

„Jag kommit och jag ilat, Jag stormat och jag livilat; Blef klippan större? nej!

Ren föll engång från randen En skärfva ner i sanden. Jag faller unnan ej".£}q fromme,

Vid Kristi kors i stilla bön Är ljuft att verlden glömma,

Vid Kristi kors i tro så skön Är ljuft om himlen drömma.

Vid Kristi kors en evig fred Jag slöt med lifvets skiften. —

När jag är död, pryd, broder, med Dess segertecken griften.it *j(allnwf,

Der i Spanien, der i Spanien, Långt uti det sköna söder,

Rosor och jasminer dofta,

Myrten grönskar, drufvan glöder.

Här i Suomi, här i Suomi,

Uppe i den kalla norden,

Kort är sommarn, sjelfva blomman Hvit som vintern öfver jorden.

Der i Spanien, der i Spanien Mörkögd tärna gladt sig svingar, Blicken blixtrar, rosenmunnen Ler och kastanjettan klingar.

Här i Suomi, här i Suomi Drömmande hon inne sitter, Lyssnar hur en ensam fågel Höjer i en gran sitt qvitter.Der i Spanien, der i Spanien Stolta äro männers sinnen Och från stora fäders tider Ha de ärorika minnen.

Här i Suomi, här i Suomi llinga äro våra minnen,

Blott den framtid, som vi drömma, Skapar stolta våra sinnen.

Och just derför detta landet Högst är älskadt uppå jorden. Hvart vi komma, vändes blicken, Emot stjernan bort åt norden.

Säg i Spanien, nämn vårt Suomi, Kulna landet upp vid polen,

Men der hvarje hjerta flammar Varmt derför som södersolen.fot lCMe 1861,

(Till Professor F. L. Schauman och dess maka).

Er silfverbröllopsqväll! I frid och lycka Fem lustrer utaf kärlek flytt för er.

Den bästa sång på dem ej kunde trycka Ett högre sken än verkligheten ger.

Er silfverbröllopsqväll! I rik förhoppning,

Du ädla par, kring dig hvad blommor stå.

Såg du för tjugo år den äldstes knoppning? — Der ler en engel än med ögon blå.

Er silfverbröllopsqväll! Och än så unga Till själ och hjerta stån J bland dem qvar.

Lätt är det silfver årens hand den tunga På mannens hjessa stilla snögat har.

Er silfverbröllopsqväll! den skymmer sakta,

Och klara stjernor gå på himlen opp,

Och ljusets englar engång få betrakta På jorden skönt uppfyldt ett uugdomshopp.Er silfverbröllopsqväll! Ej prydda borden, Ej facklors festglans, hjertat firar den.

Du make, länge lef för fosterjorden,

För hemmet båda — och för himmelen.£tt

Sista glaset, sörjd af mången Hon, vår älskling, drack,

Och åt skänkfrun sista gången Sade ljuft sitt tack.

Klädd i hvitt — i hemlandsfärgen — Som en ros i snö,

Hon åt lunderna och bergen Nickar sitt adjö.

Alla hennes vandring följa Der hon bort nu går.

Uti fällda kalkar dölja Blommorna sin tår.

Men med rosor nu på kinden Hon så glädtigt ler,

Och den milda sommarvinden Afskedskyssen ger.

Oskuld och behag bestråla Stigen, hvart hon går.

Lätt i rosor kinden målaHennes sexton år.

Skönhet sig för hennes fägring Ödmjukt böjer ner,

Tviflarn ser en himmelsk hägring, Bitterheten ler.

Oberörd af verldens hvimmel,

Blott med blicken för

Dygd och skönhet och den himmel,

Dit hon redan hör,

Så hon kom, med samma sinne Bort hon sig beger.

Sjung, min sång, ett himmelskt minne! Nu hon synns ej mer.iffid mit(HI$Pnp

Vid min älsklings sida vill jag Drömma att jag sitter här,

Rår ej för dock att mitt hjerta Tysta qval i djupet bär.

Drömma vill jag, att hon frågar Om mitt dystra löje då.

Himmelskt huld och ljuf hon lyssnar. Med en kyss jag svarar så:

Derför att i vida verlden Du allen är sann och öm —

Och dock är du blott en skugga, Såsom denna dikt en dröm.Fjäriln på rosen drömmer, Stjernorna milda le,

Flickan i kudden gömmer Lockarne.

O! den som iinge Lätt som en stråle gå,

Nog hvart jag ginge Visste jag då.

Till dig, hur lätt du drömde, Omärkt jag smög min gång, Bland dina blommor gömde In en sång.

Skulle betrakta Stilla min väna vän,

Kysste dig sakta,

Flydde igen.

Stjernan i natten brinner, Månen ur guldmoln lyss, Sången allen dig hinner,

Sångarns kyss. Vagga på vågor, Tonernas vågor du! Himlar och lågor Omge dig nu!ijh pmlit aomtmnj.

Was vill die einsame Thräne?

Heine.

I.

När hjertats vår liar vissnat bort,

Vår ungdomskärlek rik och varm,

Hur tomt blir lifvet innan kort,

Och verlden tycks så mörk och arm.

Vår enda fröjd är minnas få,

Hur ljuft vi älskade engång,

Och läsa om från tider då

Ett gammalt bref, en bortglömd sång.

Och sjelfva saknan sakna vi.

Vårt qval vi ville gråta bort;

Men allt far ögat kallt förbi —

Det skymmer blott, förblifver torrt.

II.

Allt på jorden, när det dör,

Får att hvila i, en graf.

Hjertat blott, det döda hjertat,

Vet ej hviloläger af.

Och ditt hjerta det är dödt,

Der är vinter, der är natt,

Fast det går igen och spökar Stundom under fröjd och skratt.

Tror du att man det ej ser,

Hur du än det dölja vill? —

Ofta smärtsamt midt i skrattet Har jag hört det spritta till!

III.

Må de lycklige sjunga om ungdom och fröjd Och om frihet och fädernesland.

Må de sjunga om sanningens strålande höjd,

Och om kärlekens heliga brand.

Må de sjunga hur stunden flyr bort som en dröm Huru drufvan är varm, huru tärnan är öm,

Hur i lifvet ler Gud såsom sol öfver sjö —

Jag vill krossa min lyra och lyssna och dö !IV.

När barn få en sticka i fingret,

De skrika tills trötta de bli,

Får en yngling en flicka i hjertat, Strax skriker lian — poesi.

Och skrattar hon, jord och himmel Han svärtar med gallbittert bläck Der stå nu jord och himmel Så mörka som i en säck.

För ett fnurr af en liten näbba,

Är hela verlden på tok. —

Väl, om det ej blir värre Deraf än en dålig bok!iifttiq t\\ 11%.

0, du min käpp — hvem kan sitt öde ana? Du som jag troget öfverallt kringbar,

Du som på lifvets småstenslagda bana Min trogna vän och hjelparinna var!

I går jag ännu lätt och muntert slängde Ditt späda spö, så böjligt, dock så fast — Ack, när i dag jag åter så dig svängde.

För sista gången var det, kryckan brast.

Minns du ännu, när jag dig köpte, stunden? Jag tror det var hos Göhle-Aspelin.

Förutan prut bief vid mitt öde bunden

, /

Din elfenhand, så strålande och fin —

0, hur vi flögo sen i esplanaden,

Så ljuft och troget hållna af hvarann,

Så skön som du fanns ingen käpp i staden, Som jag så säll ej en förlofvad man.

Du fordrade ej kläder och presenter Och i mitt ungkarlsrum allen en knut.

Du drog ej med dig svågrar eller tanter,Var alltid redo, när jag ville ut.

Du alltid var med mig af samma mening Och sjelfva stenen älskvärd kysste du,

Och ingen nyck vår trefliga förening Som mången, mången annan, bröt i tu.

Om i en sak man om min mening sporde,

Jag upp till näsan höjde dig och teg,

Lät andra gräla, tills man allt afgjorde,

Och högt i aktning för min vishet steg.

Fick jag en ledsam Bacchibror på halsen,

Jag svängde dig, tills han ur vägen gick; Kom der en mö, hur sirlig gick ej valsen, Hvari du flög, när hon min helsning fick.

Hur afvundsamt. du sågs af mina vänner,

Hur sneglade hvar fiende på dig,

Och än min grannes arga pudel känner Den tapperhet, hvarmed du värnat mig.

Men ödet unnar menskan ingen lycka,

Det slog ock dig, som det allt annat slår — En stump är nu ditt spö, en bit din krycka. Förenas ej af sångens saknadstår.

Jag kunde till en svarfvare dig föra,

Men såsom förr du blefve ej ändå,

Jag kunde åt hos någon guldsmed höra Och låta silfver kring din remna slå.Dock nej, dock nej, det bJefve ej detsamma, Jag dina brustna bitar gömma vill,

Likt sköna minnen af en flyktad flamma, Den enda fröjd som sorgen mer hör till.Ijiitt m\{.

En vän, hur ock min lott må bli,

Jag har så redebogen,

Han har förstånd, han har geni,

Han är så fast, så trogen.

Och hvart jag går och hvar jag är. Han ger mig råd, är jemt mig när.

Så hände det sig häromsist Jag gick i giftasifver.

Han skrek: livad nu? vet du så visst Att flickan nej ej gifver? —

Och medan jag i tvifvel gick,

En annan ja och flickan fick.

Jag då beslöt en elegi Till tröst i sorgen skrifva.

Han fick den första raden se:

Hvad f—n skall detta blifva?

Du gör dig löjlig käre vän! —

Jag strök min vers och glömde den.Jag tänkte att mitt kapital I en fabrik förränta.

Håll, ropte han, din vinst blir skral Och snar konkurs att vänta!

Jag läste åter till mitt skrin Och bjöd min vän på ett glas vin.

Att ta en tjenst jag sist beslöt, Straxt var han här och rådde.

Han visste hur förtjenst mig tröt, Gräl, bråk och tråk mig spådde Så långt och väl att ett tu tri Ansökningstiden gick förbi.

Ja, sade jag, för evigt blif Min vän! blott för den tanken Han ställde genast till ett kif Och bad mig dra för fanken. — Ack längesen jag gjort det, men Jag är, jag sjelf just denna vän!Solen börjar skina, dimman löser sig,

Snön den hvita, fina glänser på hvar stig. Talgoxen qvittrar på en löflös gren,

Vinglaset glittrar uti solens sken.

Uppå alla kanter flickor, mammor, tanter,

Kjolar långa, små, hvita, röda, blå

Kring oss stå.

Hör hur de prata, se hur de le Flammor och fästmör alla in spe.

Kling, klang, gutår! stämmen upp! nu är det vår.

Se hur alla lundar skaka frosten af.

Blomstertiden stuudar, isen bryts på haf.

Lärkan mot höjden lyfter vingars par,

Sjunger om fröjden högt i rymden klar.

Snart går mön bland sippor, plockar blomster-

knippor;

Bäst hon plockar så, ler ur kalken blå

Amor då.Nå sköna tärna, lycka clå till!

Gerna din skål nu dricka jag vill.

Kling, klang, gutår! stämmen upp! nu är det vår.

Snön i silverknoppar taket prydnad ger,

Blixtrar bort och droppar längs verandan ner. Sångerna klinga, timmarna de gå,

Kyprarna springa, korkarna de slå.

Mamsell Myhrman blickar fram ur dörrn och

nickar:

Nu är god trafik, nu är god publik,

Glad och rik.

Solen är mild och hjertat är sällt,

Hoppet är friskt och sorgen på svält.

Kling, klang, gutår! stämmen upp! nu är det vår.

5^JJt i iifafd at{ t\ nl

Allt i lifvet är ej sol,

Allt i lifvet är ej natt,

Som en morgonljusning klarnar Allt omkring oss småningom.

Allt i lifvet är ej vår,

Allt i lifvet vinter ej,

Lef i kärlek — allt försmälter I en solomstrålad tår.

Sök ej i det högsta allt,

I det lägsta bor ock Gud — Under jorden ligger grafven,

Är doek salighetens dörr.

%

Monolog. *)

Att våga eller icke är det första,

Att lyfckas eller icke är det andra,

Och deremellan ligger handlingen.

I handling ligger lifvets makt, all lycka,

All ära och all rikedom. Blott den Bevisar att vi finnas. Hvad är tänka?

Ett embryo till lif — livad samvetsqval?

En sjuklig handlings mord emot sig sjelf.

Jag mycket tänkt, jag till exempel tänkt Att intet högre finnes än. förnuftet.

Den tanken jag som mången öfvergifvit Och flytt till tron, sagt der det högsta finns Och medan jag i tysta böner ligger Vid Kristi kors, så somnar jag och drömmer Om sköna qvinnor, guld och glada lag.

Ha! sällsamt huru fantasin dock flyger,

Den gycklaren, och visar oss att allt Ett narrverk är. Och sjelfva handlingen, *)

*) Fragment.Hvad är den? en tillämpad fantasi.

En ny gestalt uti det fastlagsspel,

Det brokiga, som heter lifvet eller,

Med litet längre titel, mensklighetens Utveckling till lycksalighet. Jag suttit Och målat mången tafla derifrån.

Det var min röl tills nu. Nu kommer der En skurk och stör mig. Hvad är mer naturligt Än att jag stöter honom i kulissen?

Det är en ursäkt dock som är för vanlig,

För platt. Ack, verklighetens verld är full Af bara platthet; skall man handla der,

Så bli motiverna de gamla kända, Slutledningarna likaså. —

På sned är verldens anlete och växer På nytt på samma gamla sätt på sned.

Hvad som var godt för några tusen år,

Hvad som var ondt, anses så nästan än.

Väl pågår allt från tidens början dock En sammansvärjning mot det evigt lika Och enahanda; jemt uppträda män,

Som stämplas såsom rackare och bofvar För det de sökt att svänga om etliiken I stort, allt från sin urgrund. Jemte dem Finns andra dock som lyckats, stora kungar, Som mördat uti gross, bankirer fina Som stulit uti stort, och filosofer,

Som ljugit i systemer. Hyggligt folk,I sanning, fast misskände af partier.

Jag vet det finns ett ondt, jag känner ju Att sjelf jag ämnar nu ett brott begå,

Ett afbrott uti alltets jemna gång.

Och derför darrar jag. Allt kallas ondt,

Som gör en ondt; men är min darrning öfver Och lyckas handlingen, så blir det onda Ett godt, och får jag samvetsqval deröfver,

Så blir det åter ondt. Så vexlar hemskt I verlden lifvets ljuft violblå färg —

Och dock är nattvioln så ljuf en blomma.

Jag mycket älskat denna lilla blomma Och ämnar skrifva en roman om den,

Der hela handlingen sig vände blott Omkring en blomma och der blomman vore Hjeltinnan uti stycket, menniskorna Bisaker blott. En underbar intrig Och vackra ord — och under allt en tanke, Lösaktig, djurisk som en Messalinas.

Det vore ett problem; nå väl, låt se,

Blott denna sak är öfver, skall jag börja Ta hand derom — men nu är giftet färdigt./

ior 4t0 j»0 ij##04

För dig jag sjunger, om jag eger qvar En ton, som mild ocli klangfull än sig rör. För dig, som mer än all min kärlek har, För dig, som salighet och frid tillhör.

Jag söker i min andes mörka vrår,

Om ingen perla finns bevarad än,

Som vore värd att få ditt blonda hår Besmycka — — — — — —ipill iiu \mm må 11113?

Vill du komma med mig i den grönskande skog, O, der ingen, der ingen oss ser?

Hörde du, hörde du, huru fogeln han slog Långt i skogen; han också dig ber.

Vill du sitta med mig i den skuggande lund,

Vill du ljuft åt min arm dig förtro?

Kom, 0 kom, i den tysta, den skymmande stund, När all jorden hon hvilar i ro.

När all jorden i stjerneglans hvilar i ro,

Låt oss sitta oeh språka förtroligt;

När all jorden i stjerneglans hvilar i ro,

Oeh blott hjertat det klappar oroligt.t

Jlag ^ 4i$ Vai!’

Jag har dig kär, öfver allting kär,

Du mer än himmel och jord mig är;

Hvar min bana går Du framför mig står,

Om du är mig när,

Om du fjerran är,

O! du är mig kär, öfver allting kär.

Du är mig kär, öfver allting kär,

Om himmelsk glans du kring pannan bär, Om du helig satt Öfver sky och natt Ibland englars här,

Hann min sång dig der;

O! du är mig kär, öfver allting kär.

Du är mig kär, öfver allting kär;

Ja, om lagd du vore i jorden här,

O, jag smög dit ned Ifrån gröna träd,

Ifrån sol och vår,Ifrån fröjd och tår,

För att dö hos dig, för att bli hos dig.

Du är mig kär, öfver allting kär,

Min högsta fröjd som mitt qval du är. Dina ögon blå,

O, hur le de så?

I dess himlar der All min himmel är;

O! du är mig kär, öfver allting kär.

Det ej glömska finns, ingen död nu mer.

Sen du allt mig blef, sen jag dig blott ser. Blott en kort sekund Vid din rosenmund,

Blott en blick af dig Gör odödlig mig:

Kom och lef med mig, låt mig dö med dig!Jruau^ fråi| Wimt

Naturskön nejd i Grekland. Klassiska ruiner framskymta uti lager- och myrtenlundar. Det är antingen morgon eller afton, ty ett matt rosenskimmer flämtar öfver föremålen. Don Juan sitter på en kullfallen kolonn och drar upp sitt ur.

Jag står vid målet, rättare: jag — sitter Vid dettta mål, som snart mig mållös gör.

Likt lampans sista flämtning lijertat spritter,

En sällsam susning ofta ren jag hör.

På den jag längre ej fundera gitter; —

Hvad än det är, jag vet att snart jag dör.

Lätt dödens ishand kittlar mig i hälen —

Han får gå långt förrän han hittar själen.

Emellertid så lär jag kunna hinna Att afsked ta från lifvet, som sig bör.

I alla öden måste man sig finna,

Och till de bättre dödsinviten hör.

Hvarföre då så länge sig besinna På den? det sällskap, dit man in oss för,

Skall vara glupskt; men rrdet ej må klandra,

Som göra allt att äta ut hvarandra.„Sålänge man har lif, så skall man lefva." Den först det lärde, var en väl vis man. Tids nog vi få i tomma intet sväfva,

På vingar en, på qvastar någon ann.

Att lefva älska är, så mente Eva,

Och Adam straxt derpå detsamma fann — Och icke lär i ordningen don Juan Af lika tycke vara numro tuan.

Den satsen klingar mig så skön i hågen Just nu, när lifvet skymmer mer och mer.

I guld den nickar ner från himlabågen —

Der sig ett svanepar till flykt beger.

Den dyker upp ur blommorna, ur vågen,

Men ej som förr den om min hyllning ber,

De dagar äro — hur ock soln må glöda —

Som Julia och Haidie för evigt döda.

Farväl då sol! Jag ser naturen stråla Kring mig i minnets sista återglans.

På himlen qvällen purpurmoln ses måla,

Kring brustna stöder mörknar skogens krans,

En skog af myrtenträd? — En gam hörs skråla På högsta toppen, tar en lustig dans I klara rymden, nu sig åter sänker —

Fin lukt han har, han visst på Juan tänker.Ty här jag vankar utan lust och vänner, Snart utan lif, och ingen vet mitt namn. Den skönaste, den stoltaste bland männer Var fordom denna gråa, vissna hamn. Fort säger man väl nog att tiden ränner, Men bäst jag sjönk i älskarinnans famn Med eld och rosor, fröjderna och våren, Så steg jag upp med vintersnö i håren.

O, ungdomstid, o vingade minuter!

Jag er dock tömt på millioner sätt.

Hvar fröjd, som fanns, jag till mitt hjerta sluter, Stor sak i himlen eller helvetet.

Ej qvinna log, hvars skatter jag ej njuter:

Ilos blyg, hos kylig, eldig, qvick, kokett!

I alla himlar har jag rusig tumlat

Och älskat, syndat, gråtit, hanlett, rumlat!

I heta kyssars purpureld förbleknat Den kind, som nu är gul — som merg.

Kring hvita fingrar lindad locken veknat,

Tills småningom den antog deras färg,

Och stillare blef hjertat — — — —

— " i

Men hjernan klarnade alltmer och sporde Hvad vi egentligen på jorden gjorde.När hjertat slutade att kurtisera

— En sak, som läkarn sa" nödvändig var —

Begynte hufvudet filosofera

Och hängde öfver böcker ett par dar,

Gick sen bland menskor ut att detaljera Sin vunna kunskap. Frukt allt studium har, Så äfven mitt. Den rymmes i de orden:

Vi stå på våra fötter emot jorden.

En ondskans slöja menskligheten tarfvar Och bortfilosoferar sina fel.

Hvar tid, som går, en lapp till trasan skarfvar Och menar nu först är den kjorteln hel.

Men nya tider livina; trasan slarfvar,

I stycken sliten under stormens spel —

Och nya slägten klippa, kanta, lappa På mensklighetens långa doktorskappa.

Må hvem som vill med ljuset blindbock leka, Jag — löjligheten fruktar mer än pest.

Af kärlek blifva våra kinder bleka,

Af vishet mörkna våra ögon mest.

Hvarom skall man då mer i lifvet teka? — Be Gud, bli from och bikta för en prest? Det sägs i Kristo mången fröjd man hafver Och mår bra som — likmask i kadaver.Men för att tro man dertill dock behöfver Ett något, Gud vet hvad, men icke jag!

Den tron är ljuf, dess vaggsång in oss söfver Och sprider glans kring ren förvissna drag. Enfalden hoppar tankens afgrund öfver;

Den gåfvan bortblef på min födseldag,

Och jag för mycket lefvat att ej finna.

Att tron på syndens mörker är — en hinna.

Lef för det ädla! är en vacker lära I Jesuiters och fantasters mund.

Det ger en lön af — luft, som kallas ära, Som retar blott aptiten mer hvar stund.

För menskligheten offrom oss! de svära — Om helst det vore för en trogen hund!

Men strida, dö — det icke mig behagar För trolöst pack med stora svalg och magar.

En slik fantast jag kunde kanske blifva,

Såg något värdt jag blott att lefva för.

För maka, hem och barn sitt blod att gifva, Kan vara stort för den ett land tillhör;

Men skulle jag mig i Sevilla skrifva,

Jag orättvis dock deri synas tör,

Ty maka har jag — såsom ryktet tutar — Och ungar ock i alla verldens knutar.Parbleu! — Det går så ledigt uppå franska Med eder och kurtis. — Parbleu! rätt nu Jag blir förtviflad uppå äkta spanska Och kastar mig i första krig. „Ett, tu . . . Men tri? ne] först en sak jag måste granska, Förrn jag i blod med döden dricker du.

Man blir ej hjelte, hur ock rimmen skena, När rheumatismen plågar en i bena.

Ett återstår mig: börja samla pengar Och gräfva mig i rostig koppar ner.'

Det bor en oro uti Mammons drängar,

Som kraft att lefva, handla, verka ger;

Och hur förtalet ger dem ampra slängar,

Det bakpå ryggen ändå alltid sker,

Ty framtill hörs blott, hvart de sig begifva: „Vill herrn på denna sedel borgen skrifva?*4

Guld. guld är lösen, när man åldras hinner, Det regulatorn är för allas prat.

Visst solen sjelf derför så skön man finner, Att den har tycke utaf en — dukat.

Men huru mycket än den gamle vinner,

Den unge vanligtvis dermed för stat;

Han vräker sig i dennes ekipager Och slösar bort lians guld uppå kalaser.Om skatter jag till millioner samlar Och hopar högt som Cheops pyramid,

Med skrumpna händer jag deröfver famlar Och grafven gräfves djup och mörk brevid, Tills ner i den till verldens fröjd jag ramlar. Om helst deröfver blef en blodig strid,

Men blott processer, kif och protokoller — Tills störste skurken hela arfvet håller.

Men om jag skulle bli poet? Jag tänker En lagerkrans anstod rätt väl mitt lik.

Låt vara att förakt hvar skald mig skänker, Som lökens verkan har på sin publik,

Hvars silfvertår i små idyller blänker Och har sin poesi, som rock på spik,

Den, borstad väl, han bär på högtidsdagen Med intet dam på fina sammetskragen.

Hur ur ett armt, förblödt, förbrustet hjerta Då skulle strömma hån, förakt och qval.

Ner i en graf af natt och synd och smärta Jag droge jord och stjernor, himlens sal.

Tro, oskuld, hopp med blixtar hvassa, bjerta Jag sönderslet likt bubblors sköra skal.

Ej stort, ej skönt, ej ens ett ondt jag fattar, Det tomma intet gapar och hånskrattar!Jag midnattens barn.

Jag midnattens barn, jag arma barn, Hvi har väl född jag blifvit? På stormande våg åt det bristande flarn Mer lycka har Herran gifvit. Ve! lyckan jag haft och jag har den förstört: Jag bedt till Gud och han har mig hört; Dock — jag honom förglömde Och han mig fördömde, Men ner ej i jordens djup mig gömde! O Gud, min Gud, gif mig nåd, O Gud, min Gud gif mig råd, För Jesu Christi skull, För Jesu Christi skull!

Du skall ej mig lemna i djefvulens våld, Fast nu han mig hårdt omslutit. Du skall mig ej låta till honom bli såld — — Ditt blod Du för mig äfven gjutit! Du helige Gud, rättfärdige Gud! Du är icke stor blott i åskans ljud Och i daggen som glimmar

Och i strålen som strimmar Mildt fram mellan molnen i morgonens timmar! O Gud, min Gud, gif mig nåd, O Gud, min Gud, gif mig råd, För Jesu Christi skull, För Jesu Christi skull! —

Det outsägliga.

När något skönt oss möter och förtjusar,

Okufligt ett begär betar vår själ,

Att af den glädje, som oss då berusar,

o

At verlden som en broder gifva del.

Från suck till blick, från blick till sång — dock orden, Hur rika, böjliga de vara må,

Hur de ta skatt från himmelen och jorden,

De ingen känsla tecknat fullt ändå.

Ett outsägligt finns i fröjd som smärta,

En perla, sluten för hvar kunskapstörst,

Gömd innerst för oss sjelfva i vårt hjerta —

En fond, som bortom grafven öppnas först.

Det är det eviga i mennskosinnet,

Hvarur frisk dagg hvar morgon gjuter sig På hoppet, som vill vissna, och på minnet,

Som annars blektes här på skuggors stig.

Det kan ej höras. Beethowen ej skrifvit Så djup musik, som klingar i oss då,

När sjelf vår själ ett strängaspel har blifvit,

Och högste Mästarn spelar deruppå.

Det kan ej målas. Så ej färg sig bryter På konstnärns duk mot ljuset ren och skär, Som detta skimmer, hvari verlden flyter För våra Ögon, då det drömmer der.

Det bor i hjeltens blick, då han i striden Sin glafven för. Ej ser han blod och mord, Men bakom purpurskyar ser han friden Och döden ej, men frälsad fosterjord.

Och det är det, som himmelskt skimrar i Den frommes öga, när ur stoftet fri Sitt lif han öfverskådar sista gången Och lyssnar ren och ler mot englasången. Och det är det, som bor i ungmöns dröm, Då af sin kärlekslycka ljuft medveten Hon talar med en blick som lifvet öm, Som grafven stum och rik som evigheten.

-J.

%um*0eus \\mi

Det ståndar en dverg i bergets natt.

Han hamrar och smider på guldets skatt,

Det glöder, det hvitnar på gnistrande häll. Han liånler och sjunger med röst så gäll:

Från sol och värme och blommor och träd Oss menskorna drifvit i bergen ned.

Vi hata den stolta, den roflystna ätt,

Vi liafva ett tärande gift dem beredt.

Vi smida i fjellen det flammande guld,

Som menskan förderfvar och störtar i skuld. Vi hafva i vilda, stupande schakt Försåtligt skymtande ned det lagt.

Vi ge det en glans så underbar,

Som menskans hjerta allsmäktigt drar,

Ilon störtar efter dess granna glöd Från sol och himmel, till natt och död.Det fäller svärdet ur bjeltens hand, Det bryter ed och förråder land, Förgiftar kärlekens rosenband Och skapar stöld vid Guds altarrand.

Det dödar oskuld i tärnans barm Och gör sen själen på tro så arm. Det bräcker ynglingens glada mod Och sprider is i hans varma blod.

O, glimma metall! i gnistrande prakt! Du hatets hammare! dåna med makt! Förderfvad men niskors ätt förgår,

Och jorden åter engång blir vår!Ej ro, ej rast.

Med blixtens hast I kolmörk natt Vi flyga fram.

Se, trädets stam! Hör bergets skratt Vid färdens skalf I klyftans hvalf. Der lyser matt Signalens eld I fjerran däld.

Framåt, framåt På mäktig stråt Du jättehäst,

Som frustar dof, Vid vagnen fäst.

Den kraft, som i Naturen sof,

Vi gjorde fri;

Då eld och liaf I brudsäng smög Intill hvarann,

Och kyssen brann! Och ångan flög Med bådas makt I silfverprakt Ur kampen opp.

I jernfast kropp Till evig slaf Vi bundit den.

Du rasa må,

Du gudason,

Att fri igen Vårt verk med dån I stycken slå.

Ju mer du slår På fängslen, se!

Dess raskare Det framåt går.

Då svigtar bro Af fur från mo — Ett bergfast värn — Likt lösan sand.Då gnisslar tancl Af härdadt jern.

Du vrider vals I sömnlös natt Med dystert knot, Med mägtigt hot; Men på din hals Har tanken satt Bevingad fot.

Mer snabb än du, Mer stark ännu Är den ändock, Och dag och natt Arbetar ock.

Och jord och liaf Och lif och graf Ge den sin skatt Sen tusen år — Och den är vår!

På segerstråt,

I facklor tänd,

Oss följ, framåt Med stormens dån, Du gudason,

Vid hjulet spänd! Triumfhvalf ståDe sprängda berg, Och gnistor slå I brokig färg Som blommor på Den väg vi gå!

Då blir hvar vagn En segervagn,

Som bärer fram Vår stolta stam — Och menskors slägt I kungaprakt,

I tiggardrägt Ser stolt sin makt.

Hvad flammar der I dunkel dal?

En grön signal,

En varningseld!

Det fara är.

Du slaf, tag rast,

Du fart, blif fälld! Var aktsam blick! — Ett sidokast,

En enda klick — Vårt stolta tåg I stycken låg.

— För tusende Nu väl och veStå i min hand.

Allt är så tyst,

Ej knäpp, ej knyst I graflik natt.

Och facklans brand Så hotfull står,

Och bäfvande Med fart så matt Wagongen går.

Den dystra eld I dunkel däld,

Som qvar oss höll, Nu äro vi Igen förbi. —

En daggtår föll.

Det ljusnar ren.

Ett rosensken På skogens topp Den mörka står. Bakom oss går Visst solen opp.

Flyg åter nu,

Min eldhäst du, Med dagens lopp Mot fält och bygd I verksam dygd!livad stim och brus Ur grönklädd dal I morgonbrand! Godmorgon ljus Och folk och land! Der är station.

Ljud högt signal I klarnad zon!ffairni,

„Ställ i dag till mig din gång! En artist jag bjuder på.

Han skall under vin och sång Mig en tafla måla få.

Allt i ordning ställes nu, Konstnärn midt i laget står, Och på timmar sex å sju Verket helt ur penseln går.

Hopens bifall sorlar gladt: Skål, du målar som en karl! Penseln kastas, med ett skratt Han det fyllda glaset tar. Muntert flyr nu qvällens fest, Tills med fröjd för flera dar Tumlar bort den siste gäst — Ensam blir konstnärn qvar.

Och mecl lampan i sin hand Vid sitt nya verk lian står; Dystert mörknar ögats brand» Handen öfver pannan går. Kallt på honom tafian ser, Den ej lif för honom har;

Ej han kan förtjusas mer — Icke som i fordna dar.

Och han säger vemodsfull;

O, hvart flög du fantasi?

Ej vi ringar bytt af gull,

Skulle dock jag sviken bli?

Ej så falsk jag trodde dig,

När i fordna dagars lopp Du allena satt vid mig,

Full af kärlek, tröst och hopp.

Hastigt af en sol i glans Som försvunnen taflan är.

Och i silfverskrud och krans Står en himmelsk genie der, Och hon talar: bröt väl jag? Rösten klingar som musik, Öfver rosigt sköna drag Dallrar tåren klar och rik.Jag har kysst din barnamund, Jag dig vaggat mången gång, När din mor i nattens stund Slumrade ifrån sin sång.

Jag var med i hvar din lek, Märkte när du var allen,

Satt med dig, när dagen vek, Drömmande vid brasans sken.

Visade dig himlens ljus,

Jordens skuggor, marken grön, Fradgans snö på vågens brus, Klippans form så vild och skön, Ut med dig på fältet gick,

Och med varma kyssars brand Gjöt jag kraft uti din blick,

Gjöt jag styrka i din hand.

Minns du hur du svor att mig Öfver allting hålla kär,

Minns du hur jag svor att dig Evigt, evigt blifva när.

Ve dig, stolte menskoson, Trodde du jag var din slaf,

Då till låga fröjders lån Du en himlens ande gaf!Icke till din ära, nej,

Steg jag ner ur gudars sal, Till en sjelfvisk njutning ej Tom, bedräglig, falsk och fal, Till det skönas ära blott; Oförvanskligt det består.

Lef det lif af jord du fått! Jag till himlen återgår!il(ar$$nän.

Den svala snön derute faller Och täcker marken mer och mer, De lägga sig de hvita stjernor I hvarf på hvarf

längs jorden ner.

Håll slutet än o, vår! ditt öga,

Sof godt i blid och vänlig snö — Dess mägtigare skall du blomma, Dess rikare skall sen du dö.

*Fall unnan klara bölja!

Hvi skall du rastlöst skölja Väl längre klippan så?

Hur än din tår den höljer, Hur den din suck förföljer, Förblir den hård ändå.

„Jag kommit och jag ilat, Jag stormat och jag livilat; Blef klippan större? nej!

Ren föll engång från randen En skärfva ner i sanden. Jag faller unnan ej".£}q fromme,

Vid Kristi kors i stilla bön Är ljuft att verlden glömma,

Vid Kristi kors i tro så skön Är ljuft om himlen drömma.

Vid Kristi kors en evig fred Jag slöt med lifvets skiften. —

När jag är död, pryd, broder, med Dess segertecken griften.it *j(allnwf,

Der i Spanien, der i Spanien, Långt uti det sköna söder,

Rosor och jasminer dofta,

Myrten grönskar, drufvan glöder.

Här i Suomi, här i Suomi,

Uppe i den kalla norden,

Kort är sommarn, sjelfva blomman Hvit som vintern öfver jorden.

Der i Spanien, der i Spanien Mörkögd tärna gladt sig svingar, Blicken blixtrar, rosenmunnen Ler och kastanjettan klingar.

Här i Suomi, här i Suomi Drömmande hon inne sitter, Lyssnar hur en ensam fågel Höjer i en gran sitt qvitter.Der i Spanien, der i Spanien Stolta äro männers sinnen Och från stora fäders tider Ha de ärorika minnen.

Här i Suomi, här i Suomi llinga äro våra minnen,

Blott den framtid, som vi drömma, Skapar stolta våra sinnen.

Och just derför detta landet Högst är älskadt uppå jorden. Hvart vi komma, vändes blicken, Emot stjernan bort åt norden.

Säg i Spanien, nämn vårt Suomi, Kulna landet upp vid polen,

Men der hvarje hjerta flammar Varmt derför som södersolen.fot lCMe 1861,

(Till Professor F. L. Schauman och dess maka).

Er silfverbröllopsqväll! I frid och lycka Fem lustrer utaf kärlek flytt för er.

Den bästa sång på dem ej kunde trycka Ett högre sken än verkligheten ger.

Er silfverbröllopsqväll! I rik förhoppning,

Du ädla par, kring dig hvad blommor stå.

Såg du för tjugo år den äldstes knoppning? — Der ler en engel än med ögon blå.

Er silfverbröllopsqväll! Och än så unga Till själ och hjerta stån J bland dem qvar.

Lätt är det silfver årens hand den tunga På mannens hjessa stilla snögat har.

Er silfverbröllopsqväll! den skymmer sakta,

Och klara stjernor gå på himlen opp,

Och ljusets englar engång få betrakta På jorden skönt uppfyldt ett uugdomshopp.Er silfverbröllopsqväll! Ej prydda borden, Ej facklors festglans, hjertat firar den.

Du make, länge lef för fosterjorden,

För hemmet båda — och för himmelen.£tt

Sista glaset, sörjd af mången Hon, vår älskling, drack,

Och åt skänkfrun sista gången Sade ljuft sitt tack.

Klädd i hvitt — i hemlandsfärgen — Som en ros i snö,

Hon åt lunderna och bergen Nickar sitt adjö.

Alla hennes vandring följa Der hon bort nu går.

Uti fällda kalkar dölja Blommorna sin tår.

Men med rosor nu på kinden Hon så glädtigt ler,

Och den milda sommarvinden Afskedskyssen ger.

Oskuld och behag bestråla Stigen, hvart hon går.

Lätt i rosor kinden målaHennes sexton år.

Skönhet sig för hennes fägring Ödmjukt böjer ner,

Tviflarn ser en himmelsk hägring, Bitterheten ler.

Oberörd af verldens hvimmel,

Blott med blicken för

Dygd och skönhet och den himmel,

Dit hon redan hör,

Så hon kom, med samma sinne Bort hon sig beger.

Sjung, min sång, ett himmelskt minne! Nu hon synns ej mer.iffid mit(HI$Pnp

Vid min älsklings sida vill jag Drömma att jag sitter här,

Rår ej för dock att mitt hjerta Tysta qval i djupet bär.

Drömma vill jag, att hon frågar Om mitt dystra löje då.

Himmelskt huld och ljuf hon lyssnar. Med en kyss jag svarar så:

Derför att i vida verlden Du allen är sann och öm —

Och dock är du blott en skugga, Såsom denna dikt en dröm.Fjäriln på rosen drömmer, Stjernorna milda le,

Flickan i kudden gömmer Lockarne.

O! den som iinge Lätt som en stråle gå,

Nog hvart jag ginge Visste jag då.

Till dig, hur lätt du drömde, Omärkt jag smög min gång, Bland dina blommor gömde In en sång.

Skulle betrakta Stilla min väna vän,

Kysste dig sakta,

Flydde igen.

Stjernan i natten brinner, Månen ur guldmoln lyss, Sången allen dig hinner,

Sångarns kyss. Vagga på vågor, Tonernas vågor du! Himlar och lågor Omge dig nu!ijh pmlit aomtmnj.

Was vill die einsame Thräne?

Heine.

I.

När hjertats vår liar vissnat bort,

Vår ungdomskärlek rik och varm,

Hur tomt blir lifvet innan kort,

Och verlden tycks så mörk och arm.

Vår enda fröjd är minnas få,

Hur ljuft vi älskade engång,

Och läsa om från tider då

Ett gammalt bref, en bortglömd sång.

Och sjelfva saknan sakna vi.

Vårt qval vi ville gråta bort;

Men allt far ögat kallt förbi —

Det skymmer blott, förblifver torrt.

II.

Allt på jorden, när det dör,

Får att hvila i, en graf.

Hjertat blott, det döda hjertat,

Vet ej hviloläger af.

Och ditt hjerta det är dödt,

Der är vinter, der är natt,

Fast det går igen och spökar Stundom under fröjd och skratt.

Tror du att man det ej ser,

Hur du än det dölja vill? —

Ofta smärtsamt midt i skrattet Har jag hört det spritta till!

III.

Må de lycklige sjunga om ungdom och fröjd Och om frihet och fädernesland.

Må de sjunga om sanningens strålande höjd,

Och om kärlekens heliga brand.

Må de sjunga hur stunden flyr bort som en dröm Huru drufvan är varm, huru tärnan är öm,

Hur i lifvet ler Gud såsom sol öfver sjö —

Jag vill krossa min lyra och lyssna och dö !IV.

När barn få en sticka i fingret,

De skrika tills trötta de bli,

Får en yngling en flicka i hjertat, Strax skriker lian — poesi.

Och skrattar hon, jord och himmel Han svärtar med gallbittert bläck Der stå nu jord och himmel Så mörka som i en säck.

För ett fnurr af en liten näbba,

Är hela verlden på tok. —

Väl, om det ej blir värre Deraf än en dålig bok!iifttiq t\\ 11%.

0, du min käpp — hvem kan sitt öde ana? Du som jag troget öfverallt kringbar,

Du som på lifvets småstenslagda bana Min trogna vän och hjelparinna var!

I går jag ännu lätt och muntert slängde Ditt späda spö, så böjligt, dock så fast — Ack, när i dag jag åter så dig svängde.

För sista gången var det, kryckan brast.

Minns du ännu, när jag dig köpte, stunden? Jag tror det var hos Göhle-Aspelin.

Förutan prut bief vid mitt öde bunden

, /

Din elfenhand, så strålande och fin —

0, hur vi flögo sen i esplanaden,

Så ljuft och troget hållna af hvarann,

Så skön som du fanns ingen käpp i staden, Som jag så säll ej en förlofvad man.

Du fordrade ej kläder och presenter Och i mitt ungkarlsrum allen en knut.

Du drog ej med dig svågrar eller tanter,Var alltid redo, när jag ville ut.

Du alltid var med mig af samma mening Och sjelfva stenen älskvärd kysste du,

Och ingen nyck vår trefliga förening Som mången, mången annan, bröt i tu.

Om i en sak man om min mening sporde,

Jag upp till näsan höjde dig och teg,

Lät andra gräla, tills man allt afgjorde,

Och högt i aktning för min vishet steg.

Fick jag en ledsam Bacchibror på halsen,

Jag svängde dig, tills han ur vägen gick; Kom der en mö, hur sirlig gick ej valsen, Hvari du flög, när hon min helsning fick.

Hur afvundsamt. du sågs af mina vänner,

Hur sneglade hvar fiende på dig,

Och än min grannes arga pudel känner Den tapperhet, hvarmed du värnat mig.

Men ödet unnar menskan ingen lycka,

Det slog ock dig, som det allt annat slår — En stump är nu ditt spö, en bit din krycka. Förenas ej af sångens

saknadstår.

Jag kunde till en svarfvare dig föra,

Men såsom förr du blefve ej ändå,

Jag kunde åt hos någon guldsmed höra Och låta silfver kring din remna slå.Dock nej, dock nej, det bJefve ej detsamma, Jag dina brustna bitar gömma vill,

Likt sköna minnen af en flyktad flamma, Den enda fröjd som sorgen mer hör till.Ijiitt m\{.

En vän, hur ock min lott må bli,

Jag har så redebogen,

Han har förstånd, han har geni,

Han är så fast, så trogen.

Och hvart jag går och hvar jag är. Han ger mig råd, är jemt mig när.

Så hände det sig häromsist Jag gick i giftasifver.

Han skrek: livad nu? vet du så visst Att flickan nej ej gifver? —

Och medan jag i tvifvel gick,

En annan ja och flickan fick.

Jag då beslöt en elegi Till tröst i sorgen skrifva.

Han fick den första raden se:

Hvad f—n skall detta blifva?

Du gör dig löjlig käre vän! —

Jag strök min vers och glömde den.Jag tänkte att mitt kapital I en fabrik förränta.

Håll, ropte han, din vinst blir skral Och snar konkurs att vänta!

Jag läste åter till mitt skrin Och bjöd min vän på ett glas vin.

Att ta en tjenst jag sist beslöt, Straxt var han här och rådde.

Han visste hur förtjenst mig tröt, Gräl, bråk och tråk mig spådde Så långt och väl att ett tu tri Ansökningstiden gick förbi.

Ja, sade jag, för evigt blif Min vän! blott för den tanken Han ställde genast till ett kif Och bad mig dra för fanken. — Ack längesen jag gjort det, men Jag är, jag sjelf just denna vän!Solen börjar skina, dimman löser sig,

Snön den hvita, fina glänser på hvar stig. Talgoxen qvittrar på en löflös gren,

Vinglaset glittrar uti solens sken.

Uppå alla kanter flickor, mammor, tanter,

Kjolar långa, små, hvita, röda, blå

Kring oss stå.

Hör hur de prata, se hur de le Flammor och fästmör alla in spe.

Kling, klang, gutår! stämmen upp! nu är det vår.

Se hur alla lundar skaka frosten af.

Blomstertiden stuudar, isen bryts på haf.

Lärkan mot höjden lyfter vingars par,

Sjunger om fröjden högt i rymden klar.

Snart går mön bland sippor, plockar blomster-

knippor;

Bäst hon plockar så, ler ur kalken blå

Amor då.Nå sköna tärna, lycka clå till!

Gerna din skål nu dricka jag vill.

Kling, klang, gutår! stämmen upp! nu är det vår.

Snön i silverknoppar taket prydnad ger,

Blixtrar bort och droppar längs verandan ner. Sångerna klinga, timmarna de gå,

Kyprarna springa, korkarna de slå.

Mamsell Myhrman blickar fram ur dörrn och

nickar:

Nu är god trafik, nu är god publik,

Glad och rik.

Solen är mild och hjertat är sällt,

Hoppet är friskt och sorgen på svält.

Kling, klang, gutår! stämmen upp! nu är det vår.

5^JJt i iifafd at{ t\ nl

Allt i lifvet är ej sol,

Allt i lifvet är ej natt,

Som en morgonljusning klarnar Allt omkring oss småningom.

Allt i lifvet är ej vår,

Allt i lifvet vinter ej,

Lef i kärlek — allt försmälter I en solomstrålad tår.

Sök ej i det högsta allt,

I det lägsta bor ock Gud — Under jorden ligger grafven,

Är doek salighetens dörr.

%

Monolog. *)

Att våga eller icke är det första,

Att lyfckas eller icke är det andra,

Och deremellan ligger handlingen.

I handling ligger lifvets makt, all lycka,

All ära och all rikedom. Blott den Bevisar att vi finnas. Hvad är tänka?

Ett embryo till lif — livad samvetsqval?

En sjuklig handlings mord emot sig sjelf.

Jag mycket tänkt, jag till exempel tänkt Att intet högre finnes än. förnuftet.

Den tanken jag som mången öfvergifvit Och flytt till tron, sagt der det högsta finns Och medan jag i tysta böner ligger Vid Kristi kors, så somnar jag och drömmer Om sköna qvinnor, guld och glada lag.

Ha! sällsamt huru fantasin dock flyger,

Den gycklaren, och visar oss att allt Ett narrverk är. Och sjelfva handlingen, *)

*) Fragment.Hvad är den? en tillämpad fantasi.

En ny gestalt uti det fastlagsspel,

Det brokiga, som heter lifvet eller,

Med litet längre titel, mensklighetens Utveckling till lycksalighet. Jag suttit Och målat mången tafla derifrån.

Det var min röl tills nu. Nu kommer der En skurk och stör mig. Hvad är mer naturligt Än att jag stöter honom i kulissen?

Det är en ursäkt dock som är för vanlig,

För platt. Ack, verklighetens verld är full Af bara platthet; skall man handla der,

Så bli motiverna de gamla kända, Slutledningarna likaså. —

På sned är verldens anlete och växer På nytt på samma gamla sätt på sned.

Hvad som var godt för några tusen år,

Hvad som var ondt, anses så nästan än.

Väl pågår allt från tidens början dock En sammansvärjning mot det evigt lika Och enahanda; jemt uppträda män,

Som stämplas såsom rackare och bofvar För det de sökt att svänga om etliiken I stort, allt från sin urgrund. Jemte dem Finns andra dock som lyckats, stora kungar, Som mördat uti gross, bankirer fina Som stulit uti stort, och filosofer,

Som ljugit i systemer. Hyggligt folk,I sanning, fast misskände af partier.

Jag vet det finns ett ondt, jag känner ju Att sjelf jag ämnar nu ett brott begå,

Ett afbrott uti alltets jemna gång.

Och derför darrar jag. Allt kallas ondt,

Som gör en ondt; men är min darrning öfver Och lyckas handlingen, så blir det onda Ett godt, och får jag samvetsqval deröfver,

Så blir det åter ondt. Så vexlar hemskt I verlden lifvets ljuft violblå färg —

Och dock är nattvioln så ljuf en blomma.

Jag mycket älskat denna lilla blomma Och ämnar skrifva en roman om den,

Der hela handlingen sig vände blott Omkring en blomma och der blomman vore Hjeltinnan uti stycket, menniskorna Bisaker blott. En underbar intrig Och vackra ord — och under allt en tanke, Lösaktig, djurisk som en Messalinas.

Det vore ett problem; nå väl, låt se,

Blott denna sak är öfver, skall jag börja Ta hand derom — men nu är giftet färdigt./

ior 4t0 j»0 ij##04

För dig jag sjunger, om jag eger qvar En ton, som mild ocli klangfull än sig rör. För dig, som mer än all min kärlek har, För dig, som salighet och frid tillhör.

Jag söker i min andes mörka vrår,

Om ingen perla finns bevarad än,

Som vore värd att få ditt blonda hår Besmycka — — — — — —ipill iiu \mm må 11113?

Vill du komma med mig i den grönskande skog, O, der ingen, der ingen oss ser?

Hörde du, hörde du, huru fogeln han slog Långt i skogen; han också dig ber.

Vill du sitta med mig i den skuggande lund,

Vill du ljuft åt min arm dig förtro?

Kom, 0 kom, i den tysta, den skymmande stund, När all jorden hon hvilar i ro.

När all jorden i stjerneglans hvilar i ro,

Låt oss sitta oeh språka förtroligt;

När all jorden i stjerneglans hvilar i ro,

Oeh blott hjertat det klappar oroligt.t

Jlag ^ 4i$ Vai!’

Jag har dig kär, öfver allting kär,

Du mer än himmel och jord mig är;

Hvar min bana går Du framför mig står,

Om du är mig när,

Om du fjerran är,

O! du är mig kär, öfver allting kär.

Du är mig kär, öfver allting kär,

Om himmelsk glans du kring pannan bär, Om du helig satt Öfver sky och natt Ibland englars här,

Hann min sång dig der;

O! du är mig kär, öfver allting kär.

Du är mig kär, öfver allting kär;

Ja, om lagd du vore i jorden här,

O, jag smög dit ned Ifrån gröna träd,

Ifrån sol och vår,Ifrån fröjd och tår,

För att dö hos dig, för att bli hos dig.

Du är mig kär, öfver allting kär,

Min högsta fröjd som mitt qval du är. Dina ögon blå,

O, hur le de så?

I dess himlar der All min himmel är;

O! du är mig kär, öfver allting kär.

Det ej glömska finns, ingen död nu mer.

Sen du allt mig blef, sen jag dig blott ser. Blott en kort sekund Vid din rosenmund,

Blott en blick af dig Gör odödlig mig:

Kom och lef med mig, låt mig dö med dig!Jruau^ fråi| Wimt

Naturskön nejd i Grekland. Klassiska ruiner framskymta uti lager- och myrtenlundar. Det är antingen morgon eller afton, ty ett matt rosenskimmer flämtar öfver föremålen. Don Juan sitter på en kullfallen kolonn och drar upp sitt ur.

Jag står vid målet, rättare: jag — sitter Vid dettta mål, som snart mig mållös gör.

Likt lampans sista flämtning lijertat spritter,

En sällsam susning ofta ren jag hör.

På den jag längre ej fundera gitter; —

Hvad än det är, jag vet att snart jag dör.

Lätt dödens ishand kittlar mig i hälen —

Han får gå långt förrän han hittar själen.

Emellertid så lär jag kunna hinna Att afsked ta från lifvet, som sig bör.

I alla öden måste man sig finna,

Och till de bättre dödsinviten hör.

Hvarföre då så länge sig besinna På den? det sällskap, dit man in oss för,

Skall vara glupskt; men rrdet ej må klandra,

Som göra allt att äta ut hvarandra.„Sålänge man har lif, så skall man lefva.“ Den först det lärde, var en väl vis man. Tids nog vi få i tomma intet sväfva,

På vingar en, på qvastar någon ann.

Att lefva älska är, så mente Eva,

Och Adam straxt derpå detsamma fann — Och icke lär i ordningen don Juan Af lika tycke vara numro tuan.

Den satsen klingar mig så skön i hågen Just nu, när lifvet skymmer mer och mer.

I guld den nickar ner från himlabågen —

Der sig ett svanepar till flykt beger.

Den dyker upp ur blommorna, ur vågen,

Men ej som förr den om min hyllning ber,

De dagar äro — hur ock soln må glöda —

Som Julia och Haidie för evigt döda.

Farväl då sol! Jag ser naturen stråla Kring mig i minnets sista återglans.

På himlen qvällen purpurmoln ses måla,

Kring brustna stöder mörknar skogens krans,

En skog af myrtenträd? — En gam hörs skråla På högsta toppen, tar en lustig dans I klara rymden, nu sig åter sänker —

Fin lukt han har, han visst på Juan tänker.Ty här jag vankar utan lust och vänner, Snart utan lif, och ingen vet mitt namn. Den skönaste, den stoltaste bland männer Var fordom denna gråa, vissna hamn. Fort säger man väl nog att

tiden ränner, Men bäst jag sjönk i älskarinnans famn Med eld och rosor, fröjderna och våren, Så steg jag upp med vintersnö i håren.

O, ungdomstid, o vingade minuter!

Jag er dock tömt på millioner sätt.

Hvar fröjd, som fanns, jag till mitt hjerta sluter, Stor sak i himlen eller helvetet.

Ej qvinna log, hvars skatter jag ej njuter:

Ilos blyg, hos kylig, eldig, qvick, kokett!

I alla himlar har jag rusig tumlat

Och älskat, syndat, gråtit, hanlett, rumlat!

I heta kyssars purpureld förbleknat Den kind, som nu är gul — som merg.

Kring hvita fingrar lindad locken veknat,

Tills småningom den antog deras färg,

Och stillare blef hjertat — — — —

— " i

Men hjernan klarnade alltmer och sporde Hvad vi egentligen på jorden gjorde.När hjertat slutade att kurtisera

— En sak, som läkarn sa" nödvändig var —

Begynte hufvudet filosofera

Och hängde öfver böcker ett par dar,

Gick sen bland menskor ut att detaljera Sin vunna kunskap. Frukt allt studium har, Så äfven mitt. Den rymmes i de orden:

Vi stå på våra fötter emot jorden.

En ondskans slöja menskligheten tarfvar Och bortfilosoferar sina fel.

Hvar tid, som går, en lapp till trasan skarfvar Och menar nu först är den kjorteln hel.

Men nya tider livina; trasan slarfvar,

I stycken sliten under stormens spel —

Och nya slägten klippa, kanta, lappa På mensklighetens långa doktorskappa.

Må hvem som vill med ljuset blindbock leka, Jag — löjligheten fruktar mer än pest.

Af kärlek blifva våra kinder bleka,

Af vishet mörkna våra ögon mest.

Hvarom skall man då mer i lifvet teka? — Be Gud, bli from och bikta för en prest? Det sägs i Kristo mången fröjd man hafver Och mår bra som — likmask i kadaver.Men för att tro man dertill dock behöfver Ett något, Gud vet hvad, men icke jag!

Den tron är ljuf, dess vaggsång in oss söfver Och sprider glans kring ren förvissna drag. Enfalden hoppar tankens afgrund öfver;

Den gåfvan bortblef på min födseldag,

Och jag för mycket lefvat att ej finna.

Att tron på syndens mörker är — en hinna.

Lef för det ädla! är en vacker lära I Jesuiters och fantasters mund.

Det ger en lön af — luft, som kallas ära, Som retar blott aptiten mer hvar stund.

För menskligheten offrom oss! de svära — Om helst det vore för en trogen hund!

Men strida, dö — det icke mig behagar För trolöst pack med stora svalg och magar.

En slik fantast jag kunde kanske blifva,

Såg något värdt jag blott att lefva för.

För maka, hem och barn sitt blod att gifva, Kan vara stort för den ett land tillhör;

Men skulle jag mig i Sevilla skrifva,

Jag orättvis dock deri synas tör,

Ty maka har jag — såsom ryktet tutar — Och ungar ock i alla verldens knutar.Parbleu! — Det går så ledigt uppå franska Med eder och kurtis. — Parbleu! rätt nu Jag blir förtviflad uppå äkta spanska Och kastar mig i första krig. „Ett, tu . . . Men tri? ne] först en sak jag måste granska, Förrn jag i blod med döden dricker du.

Man blir ej hjelte, hur ock rimmen skena, När rheumatismen plågar en i bena.

Ett återstår mig: börja samla pengar Och gräfva mig i rostig koppar ner.'

Det bor en oro uti Mammons drängar,

Som kraft att lefva, handla, verka ger;

Och hur förtalet ger dem ampra slängar,

Det bakpå ryggen ändå alltid sker,

Ty framtill hörs blott, hvart de sig begifva: „Vill herrn på denna sedel borgen skrifva?*4

Guld. guld är lösen, när man åldras hinner, Det regulatorn är för allas prat.

Visst solen sjelf derför så skön man finner, Att den har tycke utaf en — dukat.

Men huru mycket än den gamle vinner,

Den unge vanligtvis dermed för stat;

Han vräker sig i dennes ekipager Och slösar bort lians guld uppå kalaser.Om skatter jag till millioner samlar Och hopar högt som Cheops pyramid,

Med skrumpna händer jag deröfver famlar Och grafven gräfves djup och mörk brevid, Tills ner i den till verldens fröjd jag ramlar. Om helst deröfver blef en blodig strid,

Men blott processer, kif och protokoller — Tills störste skurken hela arfvet håller.

Men om jag skulle bli poet? Jag tänker En lagerkrans anstod rätt väl mitt lik.

Låt vara att förakt hvar skald mig skänker, Som lökens verkan har på sin publik,

Hvars silfvertår i små idyller blänker Och har sin poesi, som rock på spik,

Den, borstad väl, han bär på högtidsdagen Med intet dam på fina sammetskragen.

Hur ur ett armt, förblödt, förbrustet hjerta Då skulle strömma hån, förakt och qval.

Ner i en graf af natt och synd och smärta Jag droge jord och stjernor, himlens sal.

Tro, oskuld, hopp med blixtar hvassa, bjerta Jag sönderslet likt bubblors sköra skal.

Ej stort, ej skönt, ej ens ett ondt jag fattar, Det tomma intet gapar och hånskrattar! Jag midnattens barn.

Jag midnattens barn, jag arma barn, Hvi har väl född jag blifvit? På stormande våg åt det bristande flarn Mer lycka har Herran gifvit. Ve! lyckan jag haft och jag har den förstört: Jag bedt till Gud och han har mig hört; Dock — jag honom förglömde Och han mig fördömde, Men ner ej i jordens djup mig gömde! O Gud, min Gud, gif mig nåd, O Gud, min Gud gif mig råd, För Jesu Christi skull, För Jesu Christi skull!

Du skall ej mig lemna i djefvulens våld, Fast nu han mig hårdt omslutit. Du skall mig ej låta till honom bli såld — — Ditt blod Du för mig äfven gjutit! Du helige Gud, rättfärdige Gud! Du är icke stor blott i åskans ljud Och i daggen som glimmar

Och i strålen som strimmar Mildt fram mellan molnen i morgonens timmar! O Gud, min Gud, gif mig nåd, O Gud, min Gud, gif mig råd, För Jesu Christi skull, För Jesu Christi skull! —